

SCHIEREILAND

Joost Wentink

Korte synopsis

Rob Kruis is bang voor het leven. Hij ligt al vijftien jaar stil. Tot hij de vader van zijn voormalig beste en enige vriend Koert tegenkomt en die hem vraagt zijn zoon op te sporen en terug te halen uit het oerwoud van Indonesië.

Aan de andere kant van de wereld denkt Rob terug aan de radicale plannen die hij en Koert hadden om de essentie van het leven te vinden. En aan Pollie, de jongere zus van Koert waar hij hopeloos verliefd op was, terwijl ze stiekem onuitgesproken eenzijdige seks hadden.

Tijdens zijn zoektocht begint hij in te zien dat de verhoudingen anders lagen dan hij dacht. Wanneer hij Koert daadwerkelijk terugvindt, blijkt dat die op hem zat te wachten, een sekte aan het beginnen is en hele andere plannen heeft.

1

Hoe mooi zou het zijn geweest als Rob's ontdekking dat Frank Brands tegenover hem zat in lijn 54 precies was samengevallen met het aanspringen van de verlichting en het schudden van de wagon. Eerst abrupte duisternis, het gillen van de wielen die door een wissel geperst werden als stalen varkens in het slachthuis, dan de tl-bak die weer aan stuitert en daar was Frank Brands, in pak en ontspannen als altijd met publiek.

Het Amsterdamse openbaar vervoer was echter te zakelijk, te goed onderhouden voor dramatische manifestaties. De metro zweefde over de rails en de verlichting werkte onverstoorbaar. Rob was in gedachten geweest en Frank was ongetwijfeld bij station Weesperplein ingestapt. Het zou nog mooier zijn als hij bij de volgende wissel weer verdwenen was, een geestverschijning.

Frank zat een gratis krant te lezen. Al was het vijftien jaar geleden, Rob wist dat Frank niet echt las. Het papier was een schild tegen mensen die hem wilden aanklampen voor een praatje

of erger: een foto. Wat deed hij hier überhaupt? Het openbaar vervoer was iets waar Frank zo min mogelijk kwam.

Negeerde hij hem of was hij werkelijk onwetend dat de ooit beste vriend van zijn zoon tegenover hem zat? Wanneer je lang genoeg beroemd bent, word je vanzelf immuun voor gestaar. Rob was niet de enige die naar hem keek, dus voelde hij zich vrij om op te merken dat Frank ouder was geworden en dunner. Op de achterpagina van de krant stond een foto van een blonde meid in spijkerbroek en een witte blouse met knoopjes los. Ze keek met een zelfverzekerde blik de camera in. Onder haar de tekst: *Op mijn dertigste ben ik miljonair.*

Pollie was ondertussen eenendertig en wie weet miljonair of getrouwd met een. Bij de gedachte aan de dochter van Frank trok er een lentebriesje langs de haren op zijn ballen. Rob schudde het snel uit zijn hoofd voor koorts en zelfhaat de overhand kregen.

De eerste keer dat hij Frank Brands de hand schudde, had hij zich verbaasd over diens joggingbroek en T-shirt. Hij kende hem alleen van televisie. Daarna hadden ze ontelbare malen tegenover elkaar gezeten aan de eettafel van hun huis in Bergen. Hij had bij Frank en Mattie gelogeed, zelfs een aantal keer terwijl Koert er niet was. Hij was met hen op vakantie geweest naar Spanje. Frank had zijn kots opgeruimd de eerste keer dat hij samen met Koert dronken thuisgekomen was.

Het was ook Frank geweest die hem had gebeld om hem te vertellen dat de familie geen contact meer met hem wenste en dat

hij Pollie uit zijn hoofd moest zetten. Hoe had hij het ook alweer gezegd? (Alsof hij dit niet meer wist. Voor wie ontkende hij dit nu? Niet dat Frank aan de overkant van het gangpad zijn gedachten kon lezen.)

'Ik weet dat je geen slechte jongen bent, maar je moet Pollie nu echt met rust laten, anders gaan we de politie bellen en dat wil toch niemand? Straks doe je iets waar je later spijt van krijgt.'

Ondanks dat hij blij was dat het woord 'stalking' niet was gevallen, zwol zijn keel op en werd zijn luchtpijp dichtgeknepen. Zijn 'het spijt me' had geklonken alsof hij tegen een muur lag, onderuitgezakt met een paar kogels in zijn borst. Schoten die voor zijn beste vriend waren bedoeld en Rob die zich in de baan van de kogels had geworpen. Die vriend zat nu bij hem en hield zijn hand vast. 'Het spijt me.' Hij zou bloed ophoesten en zijn ogen sluiten.

'Mij ook', antwoordde Frank en dat was de laatste keer geweest dat iemand van de familie Brands tegen hem gesproken had.

Het was goed zo. Frank had zijn krant en Rob keek uit het raam. Een gesprek waarbij er door een mijnenveld vol te vermijden onderwerpen gemanoeuvreerd diende te worden, terwijl een halve metrowagon meeluisterde wat Frank Brands in het wild te zeggen had, was voor niemand leuk. Nou ja, waarschijnlijk voor die halve wagon. Hij zou bij de Wibautstraat uitstappen. Staand op het platform zou hij omkijken en weten of Frank hem echt had genegeerd.

Frank sloeg een bladzijde om, zijn ogen gleden door de metro

en daalden toen weer af naar de krant. Er waren hier vast heel veel mensen die met Frank zouden willen praten. Rob was de enige die niet door Frank kon worden afgewimpeld met een professionele glimlach.

Een meisje met een gebreid paars mutsje keek even naar hem en toen snel over haar boek naar Frank. Waarom eigenlijk doen wat Frank wilde? Dat had hij al heel lang gedaan. Waar was hij bang voor? Ongemak? Te horen krijgen dat Pollie heel gelukkig getrouwd was? De te lange stilte die daarop zou volgen kon er ook nog wel bij.

'Hallo Frank', probeerde hij te zeggen maar er zat iets in zijn keel. Klonken zijn eerste woorden als zijn laatste vijftien jaar geleden? Het meisje met haar boek had het wel gehoord en keek hem met opgetrokken wenkbrauwen aan. Nu kon hij niet meer terug. Dus zei hij het nog een keer. Nu had de hele wagon het gehoord en Frank zelf ook. Die keek hem aan en een glimlach verscheen op zijn gezicht.

'Rob jongen, wel heb ik ooit, ik had je helemaal niet gezien. Zat je daar al lang?' Het klonk oprecht maar dat zei bij Frank niet zo veel. Hij was immers acteur. Koert had hem verteld dat zijn vader dat het grootste nadeel van zijn vak vond. Nog erger dan het eeuwig herkend worden of het altijd herinnerd worden aan die ene rol in *De Klant*. Mensen namen hem niet serieus en dachten altijd maar dat hij aan het acteren was. Nog voor dat hij iets zei, moest Rob aan de favoriete uitspraak van Koert denken: 'Het grootste

probleem van de werkelijkheid is dat het zo verschrikkelijk saai is.' Rob had het bedacht, Koert had er leven in geblazen en was er mee aan de haal gegaan.

Ja Rob woonde nog steeds in Amsterdam, al was hij net verhuisd. Naar de Houthavens bij de Silodam. Je weet wel, oud pakhuis. Frank knikte en grijnsde. Wat goed om hem te zien. Wat voor werk deed Rob nu? Hij werkte nu voor zichzelf en kwam net uit een gesprek met een nieuwe opdrachtgever. Alleen praten over werk was zo saai. Ja Frank en Mattie woonden nog steeds in Bergen. In de schuur had hij een theater gebouwd.

Frank die in zijn overall soepel planken over een zaagtafel liet glijden, zag Rob niet voor zich. Gebouwd betekende laten bouwen.

De vaart in het gesprek houden was essentieel. Wanneer het tempo eruit ging, zouden ze worden ingehaald door het verleden. Dus ja, het ging fantastisch met Rob.

Toen Frank over Koert begon, wilde Rob eigenlijk opstaan en de deur uitlopen, weer werkte de metro niet mee. Frank en Mattie hadden al een tijdje niets van Koert gehoord, hij zat in het buitenland ver buiten de bewoonde wereld. Zoiets dacht Rob al.

Frank stond op en ging naast hem zitten. Al was hij helemaal grijs, hij rook nog hetzelfde en de rimpels in zijn gezicht stonden hem goed.

Hoezo dacht hij dat al? Had hij onlangs nog iets van Koert gehoord? Rob wilde niets over zijn facebook-gegluur zeggen.

Daarbij gold dat ook niet als contact.

'Koert had het hier vroeger vaak over. Indonesië zeker?'

Frank legde de krant naast hem neer en keek hem recht aan.

'Dat klopt, hoe weet je dat?'

'Wat ik al zeg. Omdat Koert het vaak over Indonesië had. Daar zijn jullie toch geweest?' Hij wilde eigenlijk zeggen, *daar is Koert toch verwekt?* Voor die vertrouwelijkheid hadden ze elkaar te lang niet gezien.

'Ja dat is zo. Natuurlijk. Wanneer heb je voor het laatst van hem gehoord?' Er zat lichte wanhoop in de manier waarop hij zijn hand op Rob's arm legde.

'Ook vijftien jaar niet.' Het benoemen van het verleden werkte als een remparachute: ze waren waar ze niet moesten zijn. Er viel een stilte. Basisfout, zeker voor zo'n goede vermijder als hij. Wanneer hij in de stroming van een gesprek de mogelijkheid zag dat het zich zou aftakken in de richting van een onderwerp waarover hij het niet wilde hebben, meestal zichzelf en zijn mislukte leven, dan was hij er handig in om vóór dat het überhaupt in die buurt kwam al een dijke te bouwen of snel een kanaaltje te graven in een heel andere richting. Het te vermijden onderwerp was ook bij Frank bekend en dat maakte het niet makkelijker. Niet dat Rob dacht dat Frank zin had om het over Pollie te hebben. Maar alleen al het feit dat ze aan hetzelfde dachten, maakte haar aanwezig. Hier diende een enorme stuwdam opgeworpen te worden. Die dam bestond uit geraaskal over zijn succes, over de

vloer die hij in zijn huis had liggen, een anekdote over gedoe in een skilift. Zoals altijd stapelden de leugens zich steeds makkelijker op.

Hij deed zo zijn best dat hij het volgende station bijna miste en pas veel te laat zag dat Frank naar hem luisterde met een schuin hoofd, alsof zijn demente moeder hem vroeg waarom zijn vader maar niet terugkwam van de zaak.

Hij greep zijn tas, verontschuldigde zich, schudde half de hand van Frank en glipte de wagon uit, dook het perron op en koos de eerste roltrap die hij zag. Hij hoorde Frank roepen, die was hem achterna gekomen. Hij zette het op een rennen, omhoog, greep naar zijn chipkaart en checkte uit. Boven aan de trap werd hij verblind door het licht van de buitenwereld. In het gebouw naast de metro-uitgang zat een supermarkt. Snelwandelend alsof hij diarree probeerde terug te drukken, stak hij de stoep over en schoot de winkel binnen. Verdekt opgesteld achter een paar manden op de broodafdeling keek hij door het raam of Frank hem was gevolgd. Hij probeerde zijn ademhaling te kalmeren en toen er na een paar minuten nog geen Frank was verschenen, begon het tot hem door te dringen dat hij hem nu misschien wel nooit meer zou zien. Dit was zijn kans op verlossing geweest en wat had hij gedaan? Liegen en wegrennen. Hij wilde terug de metro in. Frank zijn excuses maken, voor alles, en dat Frank hem zou vergeven en hem zou uitnodigen bij hen thuis voor koffie en appeltaart met slagroom, zelf gemaakt. En dat Pollie daar was.

Hij wilde zo veel. Nu hij toch in de supermarkt was, kon hij beter gewoon boodschappen doen.

2

Sloffend sleepte hij zich tussen fietsten en kinderwagens van burens door de trap op naar de vierde verdieping. Normaliter sloop hij de nauwelijks verlichte overloop over om niet door de twintigjarige buurvrouw toegesproken te worden over het schoonmaakschema. *Hoe vaak moet ik dit nog zeggen?!*

Nu kon het hem niets schelen. Hij stommelde het blauwe zeil over en liet vloekend de huissleutel door zijn vingers glippen. Op de drempel van zijn kamer hield hij zijn focus op de bruine Chesterfield die boven een zee van lege pakjes shag, melkpakken, belastingenveloppen en Albert Heijntassen uitstak. Nadat hij hinkstap-springend via een paar lege plekjes op zijn doel was gedoken, keek hij liggend uit het raam. Vanuit de juiste hoek zag hij alleen de vlekkeloze grijze lucht en niet de afbladderende kozijnen en de stoffige stapeltjes rekeningen.

Hoe vaak had hij hier gelegen en zich voorgesteld dat hij iemand van de familie Brands zou tegenkomen. In geen van die scenario's

wierp hij een rookscherm van leugens op, sloeg hij op de vlucht en verstopte hij zich in een supermarkt achter de waldkornbroden als een geestelijk gestoorde. Nee, in zijn dromen was hij altijd de controle zelf, zette hij op zelfverzekerde wijze de situatie naar zijn hand en werd het iedereen volkomen duidelijk dat ze het al die tijd totaal bij het verkeerde eind hadden gehad. Lof en erkenning vielen hem ten deel terwijl hij over de rode loper liep. Koert zou hem huilend om de nek vallen en Pollie ...

Het geluid van de bel! Was de bel boven de deur nu gegaan? De ooit klare rinkel was jaren geleden veranderd in het elektrische geratel van een parkiet die uit zijn te kooi probeerde te ontsnappen. Bevroren in de tijd wachtte hij of de bel nog een keer zou gaan. Had hij het zich ingebeeld? Trilde zijn brein los in de sponningen? Straks was het Frank! Hij stelde zich voor hoe die beneden de knop indrukte, in zichzelf mompelde, een stap terug deed, de gevel van het pand bekeek, zijn hoofd schudde en met snelle tred wegliep.

Rob sprong op en trapte een lege aardbeienyoghurtverpakking aan de kant. De roze smurrie aan de punt van zijn schoen deerde niet. Hij greep naar zijn jas, hij kon Frank nog inhalen. Hoe zou hij hem hebben gevonden? Frank was hem onopvallend half Amsterdam door gevolgd om daarna twintig minuten te wachten en dan bij hem aan te bellen natuurlijk. De vorige keer dat daadwerkelijk de bel was gegaan, lag er een dikke envelop van de gerechtsdeurwaarder op de mat. *Onmiddellijk openen!*

Had de buurvrouw zijn bel ook gehoord en stond ze klaar om

hem voor de laatste keer vriendelijk te vragen: ‘Wat vind je zelf van je gedrag?’

Met deze buurvrouw was het nog wel zo goed begonnen. De eerste paar weken had hij vrolijke praatjes gemaakt met Rebecca wanneer ze elkaar troffen in het trappenhuis of op de overloop. Tot hij op een avond naar de wc ging en terwijl hij daar zat hem weer iets nieuws opviel. De buurvrouw had geleidelijk aan een persoonlijke *touch* aan het toilet gegeven: een stervormig zeepje, een kaarsje en potpourri op het plankje aan de muur. Deze keer was er naast de potpourri een rechtopstaand ringbandboekje bijgekomen. Op de getoonde bladzijde prijkte in zeegroene letters in een krullerig font: *Durf te Dromen!!!* Durf te dromen. Wees dapper genoeg om te dromen, in de veronderstelling dat als men het dan toch aandurfde, die dromen daadwerkelijk zouden uitkomen. Hij griste het ding van de plank. Dromen, dat durfde hij wel. De pagina trok hij los van de ringband, verfrommelde het papier en scheurde het in stukjes. Door zijn venijnige bewegingen sloeg hij met zijn elleboog het glas met droge blaadjes van het plankje. Het viel in duizend stukjes kapot op de tegels. Allemaal de schuld van het boekje. Hij stond op en smeed het ding in het toilet, de snippers erachteraan, doorspoelen die handel. De ringband – *Inspirerende spreuken voor elke dag* – blokkeerde onder water de doorgang. Met nog een keer doortrekken liep de pot tot de rand toe vol. Hij nam niet eens de tijd om zijn broek dicht te knopen terwijl hij het pand uit vluchtte. Diezelfde nacht

was het toilet weer smetteloos schoon en sindsdien had hij de buurvrouw niet meer gesproken.

De bel was helemaal niet gegaan. Zijn jas liet hij op de grond glijden, snel ging hij weer op de bank liggen. Een vliegtuig trok witte strepen in de lucht, een paar meeuwen vlogen langs het raam. Hoe zou de wereld er uit zien vanaf de masttop van een zeilschip?

Het waren zijn gedachten geweest die hadden gerateld om hem af te leiden, af te leiden van wat? Waar hij niet terecht wilde komen en met die gedachte was het te laat. De diepte grijnsde hem zelfingenomen toe en alle helderheid draaide als het laatste badwater het afvoerputje in. Schaduwen sijpelden uit de voegen in de muren, etter langs de randen van een ontstoken kies. Het startpunt was altijd zijn bankrekening die op het moment dat er wat geld binnendruppelde kordaat, als een natte autoruit, gewist werd door beslagleggende incassobureaus.

Zijn financiële wanbeleid was het valluik naar dat andere gedeelte in zijn gedachten: het donkere bos waar de dorpelingen met een grote boog omheen liepen en jongelingen met bewijsdrang juist naartoe gezogen werden. Hij greep nog naar praktische zaken, afwassen, vuilniszakken weer vergeten, tevergeefs. Hij zette zich schrap.

Elke keer was het hetzelfde, een grofkorrelige snuff-film inclusief ratelende projector en rafelige randen. Het duurde even voor het beeld in sepia-kleuren in focus kwam. Hij zag zichzelf op de bank, zitten. Niets doen. Geen misbruik, geen trauma, geen

vastgebonden man op een stoel met achter hem een figuur in overall die een kettingzaag start of een naakte vrouw die niet aangeraakt wil worden. Geen enkele verklaring waarom hij zijn leven verkwanselde, volkomen verpestte. Niets daarvan. Een man die op de bank zat. De sufste snuff-film in de geschiedenis van snuff.

Diep ademend wachtte hij tot het voorbij was en hij zijn schouders weer naar beneden kon forceren, zijn rug uit de kramp trekken en zijn ogen opendoen.

Er lag een pakje noedelsoep in zijn blikveld. Verdoofd stond hij op, waste een kom af en zette een ketel op de kookplaat. Misschien was de overbuurvrouw wel thuis. Hij pakte de verrekijker van het raamkozijn en deed een stap achteruit in de veronderstelling dat hij dan minder goed te zien was. Tussen twee kale bomen door stelde hij scherp op een raam aan de overkant van de binnentuin. Er brandde geen licht, ze was niet thuis. Aan het werk natuurlijk, net als iedereen aan de overkant. Hij zat als enige thuis en dat was goed. Zonder hem was er niemand om dat op te merken. Net als die trieste boom die omvalt in een bos terwijl niemand het hoort. Hij was de spiegel voor hun dadendrang.

In het raam van de overbuurvrouw zag hij de contouren van de bank met daarachter haar make-uptafel. Denken aan haar was eigenlijk genoeg. Hij voelde het bloed naar zijn penis stromen. Hij ritste zijn gulp los, trok zijn broek op zijn knieën en ging snel zitten. Niemand kon hem zien.

Vorige week was zijn blik toevallig op haar gevallen terwijl ze zich aan het opmaken was. Ze stond met haar rug naar hem toe met een zwarte jurk op blote voeten. De spiegel was iets te laag want haar benen stonden een stukje uit elkaar en ze boog voorover om haar werk beter te kunnen zien. Dit was te spannend, hij kon alleen maar kijken. Na een paar minuten was ze een andere kamer ingelopen en duurde het een hele tijd voor ze weer tevoorschijn was gekomen met zwarte pumps aan haar voeten. Ze was op de bank gaan zitten en had haar bril gepakt om een boek te lezen. Af en toe keek ze op haar horloge. Toen stond ze op, deed haar bril in haar handtas, keek nog eenmaal in de spiegel en deed het licht uit. Pas toen hij zeker wist dat ze niet meer terugkwam, was de geilheid ingetreden. Sindsdien was ze zijn favoriete masturbatiefantasie.

Terwijl ze haar boek las, ging hij naast haar staan. Af en toe keek ze hem over haar bril aan en zei: ‘Ik moet zo gaan.’ Nog even, hij was er bijna. Van achter de bank keek er iemand mee. Pollie leunde tegen de muur met haar handen in haar zakken en haar spottende lachje, ze was terug. Alarm! Volle kracht achteruit! Een lichte trilling, het schip der ontlading liet zich niet meer van koers veranderen. Nu moest hij wel door. Met een verwrongen gezicht dwong hij zijn aandacht terug naar de overbuurvrouw. Ze zat nog steeds op die bank alleen nu werd hij geconfronteerd met haar openhangende mond en hoe ze onafgebroken hoorbaar door haar neus ademde. Wel hier en gunter!

Ze lachten hem uit.

Het schip stampte door, de hand van de schipper reikte naar de ketting om de stoomfluit te laten blazen. Het water kookte, de fluit knalde van de ketel en kletterde in de gootsteen op de afwas. Water verdampte sissend op de kookplaat. Hij veerde op van de bank en poogde zijn geslacht als een half leeggelopen luchtbed in de hoes, in zijn broek te proppen. Voorovergebogen hinkte hij naar het fornuis en greep de ketel. De damp schroeide het vlees van zijn hand. Ternauwernood kon hij een schreeuw en de neiging de ketel te laten vallen onderdrukken. Hij draaide de koude kraan open en stak zijn hand in de straal. *Ik ruk me de blaren.*

Een bel horen die er niet was, gehannes met zijn broek op zijn knieën, in een kamer vol vuilnis en dan ook nog teruggefloten worden. Hij moest hier weg en nu echt.

Hij griste zijn jas van de vloer en stak zonder geluid de overloop over en sprintte de trap af. Beneden in het halletje stonden de stofdeeltjes stil in het licht dat door het rookglas scheen. Stapels reclamefolders perkten het looppad in. Geen brief voor hem op de mat. Wat ging hij eigenlijk doen? Een wandeling? Boodschappen? Er was nog noedelsoep. Met een diepe zucht zeeg hij neer op een vrij stuk traptrede. Waarom verscheen er achter het geribbelde glas van de voordeur geen silhouet? Ze had een lange jas aan en steil blond haar. Ze stak haar hand uit en liet hem zoekend boven de rij bellen op de deurpost zweven. Vier verdiepingen hoger klapperde de parkiet met zijn vleugels tegen de tralies. Zij was het

daarstraks ook geweest. Eigenlijk had hij meteen geweten dat zij het was. Hij stelde zich voor hoe ze daar stond, een lok achter haar oor streek, zich omdraaide en verdween.

Langzaam haalde hij zijn handen door zijn haar, trok ze traag over zijn gezicht naar beneden. Hij moest wat eten.

3

Tegen beter weten in wilde hij de laatste maanden in zijn ouderlijk huis bewijzen dat hij zijn afkomst niet zou verloochenen. Hij ging dan wel studeren in de grote stad, maar meneer moest niet denken dat ... Echt werk betekende handen uit de mouwen, schouders eronder. Dus toen ze aankwamen met een vakantiebaan in de kaasfabriek, zei hij volmondig ja. De kaasfabriek, waar het halve dorp werkte en die afhankelijk van de windrichting zware wolken zure lucht tussen de huizen verspreidde. Boete moest hij doen, voor hij zich definitief kon ontworstelen aan zijn jeugd. Dus fietste hij de volgende dag door de weilanden naar het complex.

De manager, meneer Schouten, haalde hem op bij de receptie en ging hem door de fabriek voor naar zijn kantoor. De man leek hier nog minder op zijn plek dan Rob. Hij was reusachtig. Met zijn blokjesblouse en baard deed hij Rob denken aan een Canadese houthakker. Toen hij zijn armen spreidde om de omvang van de eerste hal aan te geven, hapte Rob ongewild naar adem. Jezus

boven Rio. Hoe was deze man hier terechtgekomen? Hij was natuurlijk als sterke man op de kermis gescout door het World Wide Wrestling circuit, alwaar hij als 'The Oak' of als 'Timber' bekend stond. Opgelicht door vrouwen en uitgeperst door managers was hij aan lagerwal geraakt en via een sekte, een gokverslaving en jaren van zwerven in de kaassector tot rust gekomen.

Jammer genoeg vertelde hij altijd hier gewoond te hebben en dat hij elke zomer naar zijn stacaravan in Katwijk ging. Toch bleef Rob hopen dat hij opeens een natte fluim pruimtabak in de hoek zou spugen.

De hal werd gevuld door grote ketels en machines die door een lopende band aan elkaar verbonden waren. Kleurloze mannen met haarnetjes keken op verouderde computerschermen: het Russische ruimtevaartprogramma in de jaren tachtig.

Al lopend vertelde Schouten wat Rob's taak zou zijn.

'Ik ga eerlijk tegen je zijn. Als alles normaal loopt, hebben we je niet nodig.'

Rob moest ergens langs de band staan waar soms een defect was en kijken of de kazen wel recht lagen. Lag er een niet recht, dan diende hij die op z'n plek te duwen. Het defect verhelpen was complex en duur en daarvoor moest de fabriek stil worden gelegd. Dat zou gebeuren bij de verbouwing volgend jaar. Tot die tijd was het inhuren van studentjes een prima oplossing.

Oh ja, voordat ze verder konden praten in het kantoor, moest de

manager daar nog een gesprek afronden. Hij kon plaats nemen in het halletje. Schouten stapte zijn kantoor binnen en sloot de deur achter zich. Op de stoel naast Rob lagen een paar mappen van de leesportefeuille. Hij bladerde voor de vorm naar de blote borsten van Bianca. *Mijn vader is juist trots op me.*

Dus de kazefabriek was complexer dan hij. Hij was slechts een noodoplossing, een stukje ducttape. Hij stelde zich voor hoe hij over een paar dagen staccato zou meebewegen in het ritme van de machine. Hoe hij met zijn collega's in een rij schokkerig naar de kantine zou schuifelen om daar witte boterhammen met salami in zijn gezicht te proppen.

Achter de deur van het kantoor lachte iemand. Niet Schouten, die kon niet anders dan een lach hebben die onder de grond begon. Deze lach was hooghartig als een baron die vanuit zijn koets een pauper ziet uitglijden in de modder.

De deurklink werd aan de binnenkant vastgepakt. Rob ging vast staan en haalde een hand door zijn haar. De klink ging naar beneden, de deur zwenkte open en toen op een spleet na weer dicht.

'Oh nee meneer Schouten, daar lach ik niet om. Nee ik dacht even ... Nogmaals mijn excuses.' Nu stapte er een jongen naar buiten, hij was lang met een bos blonde krullen en stoppels op zijn kin. In plaats van aan de kant te gaan om Rob doorgang te geven naar het kantoor, deed hij de deur achter zich dicht en bekeek Rob van top tot teen.

'Ah, nieuw vlees voor in de molen.'

Rob kreeg geen tijd om naar adem te happen en een reactie te formuleren.

'Je wordt hier een robot, echt waar. Zeg maar dag tegen je ...' Zijn ogen draaiden naar zijn gefronste wenkbrauwen. Hij zwaaide met zijn handen alsof hij de woorden naar zich toe wilde wapperen.

'Autonomie?', zei Rob automatisch.

'Autonomie, precies ja.' De jongen leek zelf ook geschrokken van zijn eigen aplomb. Zachter ging hij verder. 'Wegwezen nu het nog kan. Niet naar die pelsjager uit Nebraska luisteren. Ik werd er zo gestoord van dat ik de lopende band heb gesaboteerd.'

'Een verzetsdaad. *Rage against the machine.*' Rob was verbazingwekkend tevreden over zijn repliek, alsof zijn gedachten een snellere weg naar zijn spraakcentrum hadden gevonden, de spitsstrook naar zijn stembanden.

'Je hebt volkomen gelijk.' Met drama wees hij naar het einde van de gang. 'Kom mee, als je wilt leven.'

Ze keken elkaar aan en stokten, geschrokken van de onverwachte verwantschap. Het moment duurde lang, zo lang dat Rob bijna blij was toen meneer Schouten zijn hoofd om de deur stak.

'Jullie vinden jezelf vast heel grappig.' Hij knikte naar de jongen. 'Jij, wegwezen hier.'

De jongen negeerde Schouten en stak zijn hand naar Rob uit,

die hem vastpakte als was het de plotselinge gratie na jaren in de dodencel.

'Koert Brands.'

'Rob Kruis.'

Zo was de voormalig 'sterkste man van New Foundland' getuige van de geboorte van een echte vriendschap. Volkomen vanzelfsprekend volgde Rob Koert naar buiten. Daar sloeg Koert zijn arm om Rob's schouder.

'Ik moet nu gaan, maar ik beloof je dat we elkaar heel snel weer zien vriend. Dit is het begin van een roerige tijd. Er is een storm op komst.' Hij stapte met stevige tred weg, draaide zich nog een keer om, balde zijn vuisten naar Rob en verdween achter het fietsenhok om meteen weer achteruitlopend op te duiken. Op één been staand wees hij naar Rob.

'Jij gaat studeren, waar ga je studeren?'

Rob gaf antwoord.

'Natuurlijk, het is voorbestemd.'

Voordat Rob iets kon zeggen, dook Koert alsof hij door iemand getrokken werd achter het golfplatenhok en was weg. Rob bleef achter op de parkeerplaats. Hij draaide zich om naar de fabriek, die er veel minder hopeloos uitzag en liep naar zijn fiets. Weg hier.

De volgende ochtend vertrok hij vol goede moed naar de fabriek en de ochtenden daarop ook. Halverwege sloeg hij linksaf de andere kant op en elke avond tegen zessen kwam hij weer terug.

'Hoe was het op je werk?'

'Prima, Pascal had geen griep meer dus hij was er weer, dat scheelt en wel zo gezellig.' Het kon niet anders dan dat deze leugen snel zou uitkomen. Zo lang dat niet gebeurde, fietste hij door de polder en speelde hij de herinnering aan de ontmoeting met Koert eindeloos af. De glans ging er niet vanaf, de kleuren van de slijtplekken op zijn spijkerbroek en de gretige blik in zijn ogen bleven even helder. Mijmeren over Koert was zijn zomervakantie. Het hield hem op de been in deze anderhalve maand waarin hij constant met zijn leegte en leugenachtigheid geconfronteerd werd en aan het einde minder geld had dan aan het begin. Soms sloeg hij rechtsaf en fietste de duinen in om dan de volgende dag toch weer tegen de wind in door de polder te rijden. De uitzichtloze weilanden en de grijze asfaltwegen paste beter bij zijn situatie. Linksom of rechtsom, boete moest hij doen.

Terwijl zijn leeftijdsgenoten gingen zwemmen in het meer en whisky uit de fles dronken, stapte hij nog voor het licht werd met zijn broodtrommel onder de snelbinders op de fiets.

'Wij zijn naar Gran Canaria geweest en vooral het diepzee duiken was leuk, veel minder eng dan ik dacht. Echt heel mooi en rustig daarbeneden.'

'Ik ben eerst drie weken met mijn ouders in Italië geweest ... nee gewoon met het vliegtuig. En daarna ook nog twee weken op Ibiza met wat vrienden. En jij? Wat heb jij gedaan met de zomer, wat heb jij gedaan Rob Kruis, beseffende dat ons een beperkte tijd op

deze planeet gegeven is? Nou?'

'Ik? Ik heb gekeken of kazen recht lagen.' Dat zou al een enorm tragisch antwoord zijn geweest. Laat staan hoe hij zijn dagen nu sleet.

Op een zaterdag werd hij naar de sigarenboer gestuurd om het Lotto-formulier in te leveren. Terwijl hij stond te wachten, viel zijn oog op het schap met tijdschriften. Op een van de bladen stond in een bovenhoek van de cover in roze letters: *Frank Brands weer gelukkig met gezin?* Bij het artikel was een grofkorrelige foto geplaatst van het gezin Brands op hun oprit, net terug van boodschappen doen. Het was onmiskenbaar Koert die een volle plastic tas met tegenzin uit een witte klassieke auto tilde.

Een golf van triomf rees in hem op. Daar was Koert, hij bestond echt en hij woonde in een huis en had ook een hekel aan boodschappen doen. En, hij had een zus dus. Zij was een stuk jonger, had lang blond haar en een symmetrisch gezicht met een puntige neus. Ze zou een sixpack literflessen Spa rood naar de voordeur die haar moeder voor haar openhield. Zij was thuisgebleven, vast en zeker om de rollade die ze de dag ervoor bij de lokale slager had gekocht in de oven te zetten en ondertussen de wijn op kamertemperatuur te laten komen. Op de volgende pagina stond een foto van Frank gearmd met zijn vrouw Mattie op een feestje. Ze was zeker net zo oud als hij en zag er gedistingeerd uit.

Frank bleek in zijn periode in Amerika meerdere affaires eropna

te hebben gehouden. Nu richtte hij zich weer helemaal op zijn gezin en zijn Mattie. Had ze hem vergeven? Ze bleek wel haar politieke carrière *on hold* te hebben gezet om het gezin te redden. Of had dat een andere reden?

Hij draaide de pagina weer om naar de foto van Koert en zijn zus. Die schoenen had Koert ook bij hun ontmoeting aangehad. De foto was duidelijk nog niet zo lang geleden geschoten. Wat voor een merk auto was dat? Zijn zus had steil haar terwijl Koerts krullen op de foto nog wilder waren dan in zijn herinnering. Deze foto moest mee naar huis en korrel voor korrel geanalyseerd worden.

Het blad was vijf vijftig, dat had hij niet. In de film zou hij nu om zich heen kijken of de verkoper oplette en dan in een vlotte beweging de pagina eruit scheuren, het geluid maskerend met een kuch, opvouwen, in zijn binnenzak steken en nonchalant weggelopen. In de realiteit zag de verkoper hem de pagina schuin afscheuren en rende Rob met de helft van de foto de winkel uit, bijna onder een auto. Twee straten verder durfde hij te stoppen om te ontdekken dat hij een stukje van Koerts been had en het bovenlichaam en gezicht van zijn zus. Aan de andere kant stond een deel van een vrouw op een traplift. *Mijn beste jaren liggen ...*

Een paar dagen later hoorde hij op een avond onderweg naar zijn kamer uit de woonkamer de naam Brands klinken. De televisie stond aan, niemand die er naar keek. Een dame met rood glanzend haar vertelde dat Frank Brands die avond in een film te

zien was. Deze film was van voor zijn roemruchte tijd in Amerika en ging over de verwickelingen in een kleine gemeenschap en hoe loyaliteit en de waarheid altijd komen bovendrijven.

Rob bleef bevroren staan in de houding waarin hij was binnengestapt.

In de openingsscène was een volle kerk psalmen aan het zingen. Er werd op een gezin ingezoomd, kinderen, moeder en als laatste de vader die guitig knipoogde naar zijn vrouw. Frank Brands was hier een stuk jonger dan in het blad. Rob ging op zijn knieën voor de televisie zitten en drukte zijn gezicht tegen de beeldbuis. Vader Brands had dezelfde sexy grijns als zijn zoon. Die zoon keek in de kerkbanken heel serieus en was moeilijk te herkennen. Zijn zus had op de foto veel knapper geleken. Ze had ook haar haar geverfd. Of was juist dit haar natuurlijk kleur? Of had Koert nóg een zus? Of, was dit helemaal niet het gezin Brands omdat het een film was, *jij ontzettende oelewapper*.

De opwinding was er niet minder om. In een opwelling zette hij de tv uit en liep de straat op, alsof hij verwachtte dat Koert en zijn vader daar in hun auto zouden komen langsrijden. *Ah, daar ben je*. Het miezerde, het licht van de lantarenpalen weerkaatste in de natte straat. Hier was niets voor hem. Terug naar binnen, televisie weer aan.

De hoofdrolspeler, Frank dus, werd beschuldigd van het verwekken van een kind bij een jaloerse vrouw. Of zijn vrouw was jaloers op haar dochter of zoiets. Rob was te onrustig om zich te

verdiepen in het verhaal. Elke paar minuten stond hij op om naar het toilet of de keuken te gaan en daar niet te weten wat hij kwam doen.

Vanaf dat moment zapte hij elke avond langs de kanalen op zoek naar Nederlandse films. Hij vond er een paar, allemaal met slecht geluid en zonder Frank Brands.

In de bibliotheek vond hij een film met Frank Brands op de hoes, zijn haar zat in de war en hij keek geestdriftig naar iets. Het was een oorlogsfilm waarin hij een Duitser die tot inkeer kwam speelde.

De rest van de zomer bleef Rob speuren naar meer informatie. Het bleef hier echter bij en dat was ook meer dan genoeg voor weken fantasieermateriaal.

4

De telefoon trilde. Anonieme bellers nam hij uit principe niet op. Als er iemand naar vroeg, wat nooit gebeurde, maar stel, dan zou Rob met licht dedain in zijn stem antwoorden dat mensen die iets te verbergen hebben het niet verdienen om opgenomen te worden. Althans niet door hem. Incassobureaus belden in principe anoniem waarna ze zijn voicemail inspraken. De onverschilligheid in hun stem stond zo haaks op het gat dat zich in de vloer onder hem opende wanneer hij hun boodschappen aanhoorde. En kastijden, dat kon hij prima zelf.

De hele ochtend was hij aan het proberen zich te wentelen in terechte zelfhaat. Toch had de ontmoeting met Frank iets achtergelaten: een eenzaam, in de wind wapperend sliertje wol aan het prikkeldraad van een verlaten schapenwei.

Datzelfde sliertje zorgde ervoor dat toen zijn telefoon ging, anoniem, hij hem achteloos pakte en vervolgens de voicemail afluisterde. Dat het Pollie was wist hij al voor ze begon te praten.

Haar inademing herkende hij meteen.

‘Dag Rob, ik ben het, Pollie. Wij, ik, Frank en Mattie willen je wat vragen. Het heeft te maken met Koert en we hopen dat jij ons wil helpen. Rob, ik snap dat dit je nogal overvalt, maar doe het voor Frank en Mattie ... Dus bel of sms even terug. Je kan ook Mattie of Frank bellen.’ Daarna vertelde ze de nummers van haar twee ouders en herhaalde ze beide nummers nog een keer. Ze wist ook niet wat ze nog meer moest zeggen. ‘Laat snel van je horen, daag.’ Rob wist ook niet wat hij moest zeggen. Secondenlang bleef hij met open mond staan. Waar hij jaren op had gehoopt, was gebeurd en hij was er volslagen rustig onder. Hij had het hele bericht beluisterd en geregistreerd. Voor de vorm slaakte hij een kreetje en sloeg zijn handen voor zijn mond, maar er zat geen kracht achter.

Hij keek naar de telefoon, een ouder model met een lcd-scherm, hoe het daar gewoon op tafel lag. Het begon niet te roken om vervolgens in een steekvlam te verdwijnen. *This message will self-destruct in five seconds.* Niets daarvan. Hij pakte een pen en een ongeopende envelop en luisterde nogmaals het bericht af om de nummers op te schrijven. Hij zou naar Frank bellen. Morgen pas, laat ze nog maar even wachten. Voor hetzelfde geld was dit één van de vele berichten vandaag waar zijn assistente hem op attendeerde.

Uiteindelijk hield hij het een uur vol. Hij kreeg de voicemail dus hing weer op en probeerde het een later nog een keer. De derde

keer sprak hij toch maar in, terwijl hij had afgesproken met zichzelf dat niet te doen. Hij hield het neutraal en zakelijk en was zelfs een uur na het inspreken nog tevreden met hoe hij het had gedaan.

Frank belde die avond terug en toen Rob vroeg waarover het ging, antwoordde Frank dat ze dat toch liever persoonlijk wilden bespreken. Ze vonden het prima naar de stad te komen, beter niet in een openbare plek. Bij hem thuis misschien? Hij had toch net een nieuw huis? Shit ja, waar woonde hij ook alweer? Dit kreeg je dus als je je leugens slordig liet slingeren. Gelukkig bood Frank zelf hem een uitweg. ‘Of lukt dat niet in verband met de verbouwing?’

Ja, nee, dat werd inderdaad lastig in verband met een troep Bulgaren die zware shag rokend door zijn huis stampten. De kozijnen moesten opnieuw.

De enige andere persoon die wel eens in zijn kamer kwam, was de huisbaas en die rookte Camel Light.

Nee, hij kwam wel naar hen. Ja, hij wist de weg. Nee, gewoon met de bus, wel zo makkelijk. Ja, drie uur, tot morgen. Hij hing op. Van zijn laatste geld zou hij een broek en een blouse kopen. Voor de kapper had hij dan geen geld. Even later vond hij zichzelf terug voor de spiegel met een zoemende tondeuse in zijn hand. Het gretige geluid schudde hem wakker. Dit kon alleen maar slecht aflopen. Na twee uur door zijn kamer geijsbeerd te hebben, koos hij toch voor de kapper. Hij telde het statiegeld en schoof het

laatste kleingeld van de tafel op zijn hand. Dan maar een week niet eten. Het voordeel van armoede was dat hij al jaren dezelfde kledingmaat had.

5

Het riet op het dak zag er nieuw uit. Doordat de rozenstruiken tegen de gevel gesnoeid waren voor de winter zag je de bakstenen, jammer.

Hij ging het koel spelen en dat wisten zij ook, want de kachel brandde ondanks dat het er eigenlijk nog te warm voor was. Ze waren niet vergeten hoe graag hij bij die kachel zat. Ze wisten niet hoe hij het stof, opgehoopt in de zomer, kon ruiken in de rook. Vast en zeker hadden ze hem vandaag voor het eerst dit jaar aangestoken. Daar trapte hij dus mooi niet in, ijszig koel blijven. Zij wilden immers iets van hem, voor het eerst.

De kachel, dat zwarte gietijzeren monster waarnaast Frank meerdere malen iets had voorgedragen, over hoe dit huis hun anker was, hun rots in woelige tijden, iets uit een stuk of een film. Hierbij legde hij zijn hand op het been van zijn vrouw en keek haar veel te lang aan. Koert en Pollie lagen op hun vaste plekken op de bank en zuchtten nadrukkelijk. Rob zat aan tafel en sneed de witlof

in reepjes of schilde de appels voor de taart. Elstars uit eigen tuin waar broer en zus van gruwelden omdat er wormen in zouden zitten. Ondanks dat hij en Mattie hun verzekerden dat ze elke stukje appel grondig gecontroleerd hadden, namen ze hun eerste hap altijd met een voorschot op de walging.

Mattie herinnerde haar kinderen er regelmatig aan dat ze een voorbeeld moesten nemen aan Rob die altijd na aankomst vroeg of hij iets kon doen. Vaak begon hij al bij binnenkomst met Mattie te overleggen wat ze met eten gingen doen. Soms werd hij met de huishoudportefeuille op pad gestuurd om in het dorp nog wat lamsoor of extra tonic en citroenen te halen. Tot Koert een keer grapte dat hij de beste vriendin van zijn moeder was. Daarna kwam hij pas wanneer het eten klaar was en gaf de schuld aan de aangepaste tijden van de spoorwegen. In plaats van er iets over te zeggen en hem daarmee een fractie minder welkom te maken, leek Mattie hem vanaf dat moment altijd het beste stukje vlees en de mooiste stukjes taart te geven. Voor hem het bewijs dat hij er echt bij hoorde. Zeker toen er een keer geld miste uit de portefeuille en de verdenking bij Koert en Pollie kwam te liggen en geen van beide ouders ook maar één keer zijn kant op keken. De avond ervoor had Koert hem meegenomen naar een whiskyproeverij in het dorp, wat hem op zijn minst medeplichtig maakte.

Het was voor het eerst in zijn leven dat hij de deurbel, die achter een heester verstopt bleek, indrukte. Mattie deed open, ze was ouder geworden, logischerwijs, en toch. Er was even twijfel maar

ze zoenden en ze legde haar hand op zijn arm. Fijn dat hij er was.

Hij zette zich schrap voor Pollie. Hij zou haar groeten, zoenen als het echt niet anders kon en zo veel mogelijk negeren, het liefst met een paar stoelen tussen hen in. Als ze in de keuken zouden zitten, moest dat lukken.

Ze zaten in de keuken. Frank stond op en gaf hem een hand. Weer was het fijn dat hij er was. Pollie zag hij niet en toen hem gevraagd werd te gaan zitten, kon hij niet anders doen dan de stoel nemen die hem aangeboden werd. Ze hadden nog een stevige Bordeaux, echt wat voor hem. Het stelde teleur dat ze zich niet herinnerden dat hij geen wijn dronk. Wijn was prima, hij speelde het immers koel.

In de stilte die viel was Rob even bang dat hem gevraagd werd of hij het wel had kunnen vinden. Om dat voor te zijn maakte hij een opmerking over het nieuwe dak. Frank vertelde iets over de lokale rietdekker en dat ze een uitbreiding aan de serre hadden laten maken.

‘Ik weet nog dat jullie dat toen ook al wilden.’ Deze referentie naar het verleden (*weer die basisfout*) maakte hen alle drie ongemakkelijk. Vanaf hier zou het logisch zijn om te informeren of Pollie er ook was. Mooi niet dat hij dat deed, het ene ongemak smoren met het andere zeker. Doorpakken was beter.

‘Goed, wat wilden jullie mij vragen?’, zei hij.

Frank haalde adem om van wal te steken, Mattie herinnerde hem eraan dat ze op Pollie moesten wachten. Alsof ze haar naam had

gehoord kwam ze binnen. Ze keek Rob aan met een glimlach en kwam zijn richting op met uitgestoken armen. Hij wist niet of hij moest gaan staan of blijven zitten, uiteindelijk kuste hij haar er tussen in.

'Je ziet er goed uit.'

'Jij ook', lukte hem nog net.

De wolk van feromonen die ze verspreidde, was niet minder geworden. Ze droeg haar jeans nog net zo strak en haar T-shirt spande zich minstens zo achteloos om haar borsten.

Hij hield zijn blik op Frank gericht terwijl ze naast hem ging zitten. Frank ging immers wat zeggen en het was wel zo netjes om diegene dan aan te kijken.

'Rob we vinden het heel fijn dat je gekomen bent. En de reden dat je hier bent is Koert en jullie vriendschap. We weten niet hoeveel contact jullie nog hebben gehad de afgelopen jaren maar we weten wel dat hij sinds jou niet meer zo'n goede vriend heeft gehad. En dat hij jullie vriendschap als iets heel waardevols beschouwt. Zoals je weet willen we je iets vragen.'

De nadruk werd op zijn band met Koert gelegd. Het was toch die nier die hij moest afstaan. (Wat was het toch met dit gezin en zijn organen?) Ze konden binnen een half uur in het AMC zijn vanwaar zijn orgaan in een hightech koffer, gekoeld in ijs, naar Bangkok gevlogen zou worden om daar Koerts leven te redden.

'Maar om je dat te vragen moeten we je een aantal dingen vertellen die tussen ons moeten blijven.'

Nee, het was de drugssmokkel die hij moest bekennen zodat niet Koert, maar hij een paar jaar in een Maleisische gevangenis moest rotten. Hij zag de silhouetten van de bewakers leunend over de balustrade van de toren verveeld roken, terwijl hij met een kaal hoofd vol tatoeages bankdrukte, brandend in de zon.

Hij zei niets, wachtte af. Met moeite kon hij de neiging onderdrukken om zijn handen met de vingertoppen tegen elkaar in een driehoek voor zijn gezicht te houden.

‘Kunnen we je vertrouwen? Blijft alles wat we je vertellen tussen ons?’

Rob zweeg een paar seconden en nog een paar seconden, het duurde zo lang dat het opeens leek alsof hij er echt over dacht om nee te zeggen. Je hebt het koel spelen en je hebt als een dwaas voor je uit staren.

‘Natuurlijk, natuurlijk.’

‘Mooi’, zei Frank, die hem een A4tje overhandigde. Alle drie keken ze hem verwachtingsvol aan, het was echt de bedoeling dat hij ging zitten lezen. Dus grijnsde hij en begon.

Familie,

Alles moet anders en niet zo'n beetje ook. En daarom heb ik besloten te gaan doen waar ik al jaren over fantaseer en de laatste maanden is de fantasie overgegaan in behoefte en die weer in Noodzaak. De Noodzaak om te veranderen en te worden wie ik echt ben.

‘Moet dit nu?’, vroeg Pollie. ‘Dat kan toch ook later. Hij weet

nog steeds niet wat er aan de hand is.’

‘Dit is toch de aanleiding en wat het goed samenvat?’, zei Mattie.

‘We kunnen het hem toch gewoon vertellen, dan leest hij die dingen later wel.’

‘Nee, we hadden afgesproken dat we het zo zouden doen.’

‘Ja jullie, ja.’

‘We moeten wel als jij niets van je’

Frank ging staan, liep naar de kachel, gooide er een blok hout in en sloot het luik met een klap.

‘Goed, ik breng hem wel op de hoogte’, gromde hij.

‘Koert is vertrokken naar Indonesië en we weten niet waar hij zit’, flapte Pollie eruit.

‘We hebben al maanden niets van hem gehoord’, kwam Mattie er achteraan.

Frank liet zijn schouders vallen terwijl hem een zucht ontsnapte, waarna hij meteen weer zijn vertelhouding aannam.

Koert was opeens vertrokken en na vijf maanden stilte begonnen ze zich grote zorgen te maken. De Nederlandse Ambassade deed weinig. Zelfs niet toen Frank er persoonlijk was geweest.

‘Ze vinden vijf maanden te kort om een opsporing te starten. Ondertussen zijn wij machteloos, radeloos. Vooral door de brief die we kregen.’ Hij gebaarde naar het papier in Rob’s hand.

Zo veel gedachtepaadjes om te bewandelen, Rob wist niet waar

hij moest beginnen. Wilden ze dat hij een brief naar Koert scheef? Dan zou Pollie hier zeker toch niet zijn. Een videoboodschap opnemen voor Koert? Hij zag zichzelf al op zijn knieën zitten met een oranje overal aan. Recht in de camera pratend, de Brandjes achter hem met bivakmutsen op en Kalasjnikovs in hun handen. Het beeld zoemde langzaam in op zijn gezicht en werd steeds meer in blokjes opgedeeld door de gedateerde camera. Sterven voor de goede zaak.

Mattie leunde voorover om iets te zeggen. Opeens wist hij het.

‘Jullie willen dat ik hem ga zoeken!’

‘Dat is inderdaad wat we willen’, zei Mattie. ‘Wij kunnen hem niet halen. Al zouden we hem vinden, hij zou niet mee gaan.’

‘Als we daar al tijd voor hadden’, zuchtte Pollie.

‘Lees maar wat er in de brief staat’, ging Mattie verder.

Hij hield het papier voor zijn gezicht, een scherm tegen drie paar afwachtende ogen. Lezen was onmogelijk, zijn brein probeerde niet eens van de letters woorden te formeren, het had wel wat beters te doen, zoals juichen. Op expeditie naar Indonesië!

Door de jungle sluipen met een cowboyhoed op, een bodywarmer met zakken en een machete in zijn hand. Hij schoof wat takken aan de kant. Eerst zag je zijn bezwete gebeeldhouwde gezicht voor er een wrak van een neergestort vliegtuig in beeld kwam. Het was verroest en geheel begroeid. Hij liep naar voren en keek in de cockpit, een meewarige glimlach verscheen op zijn gezicht. Het skelet van de piloot met de koptelefoon nog op hing

in de gordels van zijn stoel. Hij stak zijn hand uit en pakte iets tussen de vingerkootjes vandaan. Een vergeelde foto van Pollie met een strik in haar haar.

Alles moet anders.

Hij keek op en drie paar ogen keken terug.

‘Dit is het laatste wat jullie van hem gehoord hebben?’, wapperde hij met de brief.

‘Ja’, antwoordde Pollie.

‘Maar wat willen jullie precies dat ik doe?’

Mattie schonk nog een beetje wijn bij.

‘Dat je naar Indonesië vliegt, Koert vindt en mee terug neemt.’

‘Jullie weten niet waar hij is. Dat land is gigantisch.’

‘We hebben wel een idee waar hij ongeveer zit.’

Opeens werd hij overvallen door het idee dat hij Koert weer zou zien. Meteen kreeg hij zin in een sigaret. Koert met zijn krullen die ergens op het strand van een eiland een cocktail dronk en een stoel voor hem vrijhield.

Noodzaak.

‘We hadden al een tijd weinig contact en hij leek heel ongelukkig wanneer we hem zagen. Koert is natuurlijk wel iemand van het grote gebaar dus wat er allemaal mis kan gaan houdt ons al weken uit de slaap’, zei Mattie.

‘Maar voor hetzelfde geld zit hij met z’n dikke reet een joint te roken op een strandje op Bali’, reageerde Pollie. Ze keek Mattie en Frank aan.

‘Ik geloof niet dat hij dan niet iets van zich zou laten horen’, zei Mattie vermoed. Dit gesprek hadden ze vaker gevoerd.

‘Waar hij ook zit, hij moet sporen achtergelaten hebben’, zei Rob. Hij had geen idee wat voor sporen of hoe hij die kon herkennen. Het klonk als een detective. Een tropische privédetective met de bovenste knopen van zijn Hawaïblouse open, zweet op het voorhoofd, cocktail met een parasolletje voor hem op de bar en het knagende besef dat hij nu toch echt eens verslag aan zijn opdrachtgevers moest uitbrengen. *But there was more to this case than meets the eye. And then again, there always is.*

‘Wat denk je ervan Rob?’, vroeg Frank.

‘Tjonge, het is nogal wat.’ Geen woord van gelogen.

‘Ja, ik snap dat je heel veel vragen hebt en dat je alles wil weten. Neem even rustig de tijd om die brief te lezen, dan pak ik de appeltaart’, zei Mattie.

‘Zal ik nog even bijschenken?’, vroeg Frank.

Rob hield zijn glas bij en met in de ene hand de Bordeaux en in de andere het papier ging hij verzitten en begon wederom te lezen.

Alles moet anders en niet zo’n beetje ook. Daarom heb ik besloten te gaan doen waar ik al tijden over fantaseer en de laatste maanden is de fantasie over gegaan in behoefte en die weer in Noodzaak. De Noodzaak om te worden wie ik echt ben.

Hier onderdrukte hij de neiging om op te merken dat dit heel goed kon betekenen dat zo opeens de keukendeur zou opengaan

en dat daar de nieuwe Koert zou staan: Karolina in al haar pracht.

Ik wil dat de keuzes die ik maak voor mij er echt toe doen. Niet wat voor telefoonbundel bij mij past. Ik wil dat de keuzes die ik maak mijn leven in de kern veranderen. Dat mijn leven op het spel staat.

Hier in het westen is het zo veilig en zo gereguleerd dat ik niet de kans krijg, al zou ik het nog zo hard proberen. Helemaal weg van alles en iedereen zal ik vanzelf in levensgevaar komen en de noodzaak vinden.

Kom me niet zoeken. Ik ga hier op zoek naar mijn oorsprong. Letterlijk, in meerdere opzichten. Ik ga de noodzaak van het leven voelen en dat doe ik alleen. De enige die dit zal begrijpen is Rob. Hij weet misschien nog wel beter dan ik wat er nodig is. Altijd een trouwe vriend geweest.

Wie weet wat de toekomst brengt. Misschien wel het einde, maar dat is dan ook geheel mijn keuze geweest en dan heb ik gedaan wat ik wilde. Eerlijk is eerlijk, dat is heel eng maar wel broodnodig.

Vaarwel, ik moet gaan. De jungle wacht.

Au revoir

Koert

Hij heeft het echt over mij, lekker over mij. De rest noemt hij niet eens bij naam. Rob was gevleid en verheugd. Koert was hem niet vergeten. Steker nog ze waren dus nog steeds vrienden. Hij keek op en paste zijn gezichtsuitdrukking meteen aan van

opgetogen naar serieus, en knikte er een paar keer bij.

Hij nam een slok wijn, een iets te grote waardoor een paar druppels langs zijn mondhoek liepen. Onhandigheid die paste bij de shocktoestand die van hem werd verwacht.

Om niet een stom honden-poppetje op een grijze hoedenplank van een karakterloze auto te worden, stopte hij met knikken, en keek even naar de muur en de zwart-witfoto van de familie aan tafel bij de koningin.

‘Jeetje’, zei hij.

Hij forceerde alles van zijn gezicht naar het stukje tussen zijn neus en mond, in de hoop dat dit er heel ernstig uitzag om zo de aandacht af te leiden van het nieuwe licht dat in de kamer scheen. Alsof het nieuwe rieten dak er maar losjes opgegooid was en al het zonlicht van de wereld doorliet. Met Koert in Indonesië zijn, dit was het moment waarop hij al die tijd had zitten wachten. Natuurlijk was het Koert die de verlossing bracht.

‘Jeetje.’ Hij haalde zijn hand door zijn haar.

‘Begrijp je waarom we bezorgd zijn? Weet jij waar hij het over heeft?’, vroeg Frank met een frons op zijn voorhoofd.

Rob zweeg want hij wist heel goed waar Koert het over had. De gordijnen die een vijftien jaar oud stuk geheugen hadden afgeschermd waren met een ferme zwiep open gegooid en een breed armgebaar openbaarde het eilandplan in al zijn glorie.

Hij had hier op precies dezelfde stoel gezeten op het moment dat Koert het echt begon te begrijpen. Enthousiast was Koert

opgesprongen, had met zijn vlakke hand op de keukenkastjes getrommeld en was toen op de werkkamer van zijn vader afgevlagen.

‘Ik weet waar we ons eiland gaan vinden’, had hij uitgeroepen. Hij duwde de deur open van een ruimte waar Rob nooit was geweest. De wanden vol eikenhouten boekenkasten, die als achtergrond hadden gediend van menig interviewfoto van Frank. Een platenspeler, een schap vol platen en een drankenkabinet.

Koert plofte in een van de twee bruine fauteuils, trok een moeilijk gezicht en zei met zijn hand aan zijn kin:

‘Een acteur is een spiegel voor de ziel van de toeschouwer.’

Hij sprong weer op en scande met een wijzende vinger de boeken om uit een rij atlassen de grootste te trekken. *Hoppa!* Met het ding onder zijn arm beende hij naar de keuken, en staande voor de tafel had hij Rob aangegrijpsd en het gevaarte met een dreun op het blad laten vallen. Met een wijds gebaar sloeg hij de atlas open en ging theatraal op zoek naar de juiste kaart.

‘Aha ... *X does always marks the spot!*’

Rob kwam naast hem staan en hoopte half dat het licht zou dimmen en dat hij onder de vinger van Koert een vergeelde kaart zou zien met een eiland in een onheilspellende vorm. *No living man returns from Skull Island*. Op dat moment zou er een donderslag klinken en een bliksemschicht de kamer doen oplichten. In plaats daarvan zag hij een kaart die hij zelf de afgelopen dagen meerdere malen had bestudeerd, Indonesië.

Koert nam de tijd om een sigaret op te steken.

‘Hier past wel een rode wijn bij lijkt me zo.’

Rob pakte twee glazen uit een keukenkastje en pakte een fles uit het rek naast de koelkast. Koert bestudeerde ondertussen de kaart met de sigaret in zijn mondhoek.

‘Opeens wist ik precies waar we het zoeken moeten voor dat eiland. Er is maar één plek waar dit kan.’ Hij nam een slok van zijn wijn. ‘Luister Rob, even serieus, als we dit serieus gaan doen dan is dit helemaal van ons en van niemand anders. Beloof me dat je dit nooit, ook al lijkt het nog zo’n goed idee, dat je dit nooit met iemand anders bespreekt. Niet nu, niet straks en niet over vijftwintig jaar.’ Hij stak zijn hand uit naar Rob die hem stevig schudde. ‘Hoe rond kan een cirkel worden: herboren worden waar ik ben verwekt!’ Met dezelfde hand waarmee hij de sigaret en het wijnglas vasthield probeerde hij aan te wijzen waar hij precies verwekt was en tot niemands verbazing knoeide hij de halve bel over de kaart. ‘Oh shit.’

‘Jezus, hoe bevlekt wil je de ontvangenis van je moeder hebben?’, merkte Rob op.

‘Nou, niemand zou toch uiteindelijk verbaasd zijn als ik toch *de zoon van* blijk.’

‘Je bent *de zoon van*.’

‘Ik bedoel van de hoge heer op de bovenste verdieping, niet van de zelfbenoemde redder van het Neerlandsch toneel. Is trouwens een vlek van niks en daarbij kijkt er toch nooit iemand in. Die

atlassen staan er alleen maar om indruk te maken op die saaie kunstvrienden van hem.’

‘Lijkt anders precies op die wijnvlek van Gorbatsjov’, zei Rob.

‘Oh verrek, je hebt gelijk! Altijd al willen weten wat er in die man omging.’ Hij drukte zijn voorhoofd op de vlek en rolde een paar keer heen en weer op de pagina. ‘En lijkt het?’

Rob ontweek de blik van Frank om zijn glimlach te verbergen. Pollie had het allang gezien en keek hem met één opgetrokken wenkbrauw aan. Gelukkig nam de koelspelende Rob snel het woord.

‘Klinkt inderdaad vrij verontrustend maar tegelijkertijd heeft Koert natuurlijk nogal de neiging om dingen dik aan te zetten’, zei hij. Meteen had hij hier spijt van. Hij moest het niet relativëren. Straks trokken ze het voorstel in.

‘Dat klopt, maar we nemen het toch heel serieus. We hebben al drie maanden geleden contact opgenomen met de ambassade in Jakarta. Die ambassade was in het begin ook helemaal niet meewerkend maar gelukkig via via toch een andere ingang gevonden en met wat slijmen en zachte dwang toch voor elkaar gekregen dat we hoorden dat hij zijn visum drie maanden geleden heeft verlengd in Ambon city. Als een persoon vermist is dan heeft de ambassade de mogelijkheid om iemand er op uit te sturen om te gaan speuren. Maar ze hebben te weinig mensen op het consulaat in Ambon. Dus dat schiet niet op.’

Rob zag een ex-commando met een bijpassende kaaklijn en kapsel voor zich. Deze knakker had Koert natuurlijk in een handomdraai gevonden. Nee, lang leve de bureaucratie in Indonesië.

‘Maar wie zegt dat hij na drie maanden nog in Indonesië zit, in drie maanden vlieg je de wereld makkelijk meerdere keren rond.’

‘De ambassade heeft een heel goed beeld van wie er het land in- en uitgaan. Ze hebben ons verzekerd dat hij nog binnen de landsgrenzen van Indonesië is. En wij gaan daar ook vanuit. Anders hebben we helemaal geen houvast.’

‘Even iets heel anders, wat vind je van dit alles?’, vroeg Pollie hem. Rob vond het ‘t beste plan ooit bedacht in de geschiedenis van plannen. Hij had nu al zin in het rondedansje dat hij straks wanneer hij het tuinhek achter zich dicht had getrokken, zou maken. Dit liet hij zich niet meer afpakken en daarom bleef hij koel.

‘Wat ik van dit alles vind? Ja, het is me nogal wat. Hoe lang denken jullie dat nodig is om hem te vinden?’

‘Een toeristenvisum is maximaal twee maanden geldig. Als het niet lukt in die tijd, lukt het helemaal niet’, antwoordde Frank. Tot Robs verbazing had hij bij die laatste woorden een kraak in zijn stem. Mattie stond op en liep naar Frank om hem over zijn arm te aaien. Ze draaide zich naar Rob, legde een hand op de schouder van haar man en vroeg:

‘Zou je het willen, zou je Koert willen gaan zoeken?’

Nog voor hij antwoord kon geven nam Frank het woord.

‘Buiten dat je misschien helemaal niet weg kan door je baan of dat je andere verplichtingen hebt. Wat vind je van het idee?’

‘Ik vind het wel een goed idee dat hij gezocht wordt. Ik snap dat jullie je zorgen maken.’

‘Jij kent hem beter dan dat je misschien zelf denkt. Jij kan je goed verplaatsen in hem, dat zal zeker helpen’, zei Frank. ‘Maar we willen dat je er wel echt goed over nadenkt. Dus geef niet meteen antwoord. Denk er een dag over na en als je het dan nog steeds wil, dan gaan we plannen maken.’

‘Ja ik moet natuurlijk wel kijken of ik dat met mijn baan kan regelen. Ik ga het meteen morgen bespreken.’

‘Maar wel fijn dat je vandaag vrij kon krijgen van je drukke baan’, zei Pollie met een glimlachje.

‘Oh ze zijn ook niet zo moeilijk’, zei Rob. ‘Ik ga het morgen eens tegen mijn baas aanhouden. Wanneer zouden jullie willen dat ik ga?’

‘Zo snel mogelijk. Liefst volgende week.’

Ergens aan de andere kant van de wereld op een uitgestrekt strand viel een uitgemergelde Koert hem huilend in de armen. Rob sloeg zijn armen om zijn donkerbruin gebrande schouders en vertelde dat het allemaal voorbij was. Dat Koert het overleefd had, dat hij er nu was en alles goed kwam. Daarna zou hij een rode rookbom afsteken. Ze zouden in de wolk verdwijnen en Koert zou lachen en huilen tegelijk, terwijl de reddingshelikopter een spiraal

De Man is een eiland

trok in de rook.

6

Ze verraste hem buiten het toilet. Nu geen spottende blik en een minimaal wijsvingertje om hem de trap op te dirigeren. Nee hoor, ze glimlachte en liet haar handpalmen zien.

‘Ik moet je nog wat vertellen, kom even mee.’

Zijn benen begonnen al te lopen maar Rob hield in. Nog net herkende hij de afslag waar hij voor stond, het kruispunt van wel of niet. Natuurlijk moest hij ‘niet’ kiezen en die andere weg meteen vergeten, maar hij was al uitermate valide redenen aan het verzinnen waarom het dit keer anders was.

‘Mogen Mattie en Frank dat niet weten?’, vroeg hij, tevreden met zijn controle.

‘Nee, natuurlijk niet, anders zou ik het niet vragen. Dit is tussen jou en mij.’

En zo was een splintertje vertrouwelijkheid genoeg om mee te gaan en het gesprek te voeren dat hij het meest had geoefend, waarvan hem nog regelmatig stukken prevelend onder de douche

ontsnapt. Hij volgde haar de trap op en dacht aan een lagereschoolreünie waar iedereen nog één keer, op de te kleine stoeltjes aan de te lage tafeltjes, op z'n vaste plek ging zitten met volwassen joligheid. *Nee volgens mij zat jij altijd daar, want ik zat achter Marieke. Tjonge wat was ik toch altijd verliefd op haar.* Marieke's stoel was leeg en op haar tafeltje stond een foto van een gezonde Hollandsche meid. Gemiste kans.

Naar boven, daar boven waar ze elkaar zo vaak getroffen hadden. Nog steeds speelden buitensporig veel van zijn seksuele fantasieën zich af op de bovenverdieping van dit huis.

Hij voelde barsten in zijn pantser schieten, een laagje van niks. Zij ging hem voor - weer zo'n fout, nu moest hij wel naar haar billen in die spijkerbroek kijken. Ze nam hem mee naar de oude kamer van Koert. De kamer was nog steeds hetzelfde alleen veel voller. Op het bureau stond een naaimachine en daarnaast een droogrek met onderbroeken en overhemden van Frank. Alle bordspellen van de familie stonden op het bed, onder een laag stof.

'In mijn oude kamer staat allemaal fitnessapparatuur', verklaarde Pollie. Ze leunde tegen een kast die ooit vol stond met collecties stripboeken. Nu was er ruimte gemaakt voor de fotoalbums en foto's van de successen van Frank. De zwart-witfoto van hem en Omar Shariff in een restaurant met die ober die op Salvador Dali leek, was bedekt met een grijze waas. De opgerolde posters van stukken waar Frank in gespeeld had en de prijzen die hij had gewonnen staken uit een openstaande kartonnen

doos.

‘Écht goed om je weer te zien Rob’, zei ze.

In één van zijn mildere fantasieën over hun ontmoeting had ze dit letterlijk gezegd. Daarbij kwam hij dan niet uit het toilet met haastig afgedroogde handen. Nee, hij zat op een terrasje ergens aan de grachten in de zon. Zij liep toevallig langs en riep de woorden enthousiast, terwijl hij nonchalant antwoordde: 'Ik zou je natuurlijk vragen om te gaan zitten maar ik moet door.' En precies op dat moment zou er een klassieke cabrio naast het tafeltje stoppen met een beeldschone dame achter het stuur, het tegenbeeld van Pollie: kort zwart haar, strakke mediterrane lijnen. Ze toeterde en zwaaide enthousiast naar hem waarna hij met een verontschuldiging gebaar naar Pollie naast de dame zou gaan zitten. Of nog beter: zij zou uitstappen en de deur voor hem openhouden en zelf op de passagiersstoel gaan zitten. Hij had namelijk al jaren een rijbewijs.

'Ook goed om jou te zien', zei hij zonder een trilling in zijn stem.

'Het betekent veel voor Frank en Mattie dat je hier bent. Ook voor mij.'

'Ja', zei hij. 'Het betekent ook veel voor mij.' Hij probeerde achterover te leunen, nu kwam het.

'Frank en Mattie zijn minder bezorgd om Koert dan ze lijken.' Ze nam een aanvliegroute die hij niet had voorzien, geen goed teken.

'Laat ik het anders zeggen: waarom zie je Frank overal waar je

kijkt bier drinken? Op TV, in bushokjes, in de bioscoop voor de film begint ...’ Rob wist niet wat hij hier op moest zeggen. Ging hij ook mooi niet doen. Ze waren hier toch niet om het over de carrièrekeuzes van Frank te hebben. Ze keek hem afwachtend aan, hij probeerde minstens zo afwachtend terug te kijken. Ze glimlachte haar glimlach. Rob deed snel of hij een omgevallen prijs recht zette. *Invloedrijkste theatermaker van Midden-Beemster.*

‘Frank heeft de vijfenvier verkocht.’

‘Echt?!’, ontglipte Rob. De vijfenvier was een witte Peugeot 504 coupé uit 1978. Frank had er als strafpleiter De Wal in de nauwelijks bekeken miniserie *Schimmelpenninck tegen De Wal* in gereden. Na de laatste draaidag was hij er meteen mee op vakantie gegaan want wat stond die auto hem goed. De perfecte mix tussen stijl en klasse. Vanuit elke hoek waren de lijnen van deze auto bijzonder, zonder schreeuwerig of patserig te zijn. Frank hield zo veel van die auto dat ze wel eens gegrapt hadden dat ze de fotoalbums maar in de kofferbak moesten bewaren, dan werden die zeker gered bij brand.

Moest hij nu medelijden hebben? Rob had een dikke Volvo op de oprit zien staan. Hij haalde zijn schouders op.

‘Ze moeten eigenlijk het huis te verkopen’, zei Pollie. Ze pakte een foto van Frank en Mattie samen met premier Lubbers uit de kast, blies het stof eraf en zette hem terug.

‘Mattie is meubels op marktplaats aan het zetten. Je kent toch

dat gietijzeren preeeltje in de tuin? Oh wacht, dat was na jou tijd’

‘Ik dacht altijd dat ze meer dan genoeg geld hadden.’

‘Dat hadden ze ook.’ Pollie deed een stap achteruit. Ze vertelde dat Frank en Mattie serieus veel geld hadden gehad. Dat ze het overgrote deel op een spaarrekening hadden staan. Omdat dit al jaren en jaren een gegeven was, hadden ze er eigenlijk nooit meer naar omgekeken. Waarom zouden ze ook? Maar nu was alles weg, die rekening was helemaal leeg. Een paar maanden geleden was het geld naar een andere rekening gesluisd. En nu konden ze het ook niet meer terugvorderen aangezien die rekening in het buitenland stond geregistreerd.

‘De timing is ook nogal slecht omdat ze dus net een enorm bedrag in het huis gestoken hebben. Nieuw riet op het dak, theater in de schuur. Wie denk jij dat het gedaan heeft, Rob?’ Zijn eerste reactie was om ‘Ik was het niet’ te zeggen. Ook wel fijn om het over iets te hebben waar hij helemaal buiten stond.

‘Mijn grote broer, die nog nooit iets met financiën of boekhouden of wat dan ook gedaan heeft, is het gelukt om al dat geld naar een buitenlandse rekening te sluizen zonder een spoor na te laten.’

Hoe weten jullie dat hij het is, wilde Rob vragen, maar Pollie was hem voor.

‘Hoe kan hij dat weten Rob, wie heeft hem dat geleerd? Of misschien wel voor hem gedaan?’ Ze kwam dichterbij en hij zag

haar ademhaling in haar borsten. Ze streek haar haar naar achter.

‘Wat zou hier nu gebeurd zijn Rob?’ Ze pruilde haar lippen. Hij deed een stap achteruit waarbij hij tegen de kast met prijzen stootte. Stof wolkte op en dwarrelde door het binnenvallende licht. Opeens wist hij dat hij hier toch niet buiten stond. Wonderlijk hoe zo veel herinneringen uit die tijd puntgaaf, in geur en kleur en met voice-over stonden te trappelen om met de knip van een vinger herleefd te worden en hoe andere herinneringen die daar recht naast lagen, totaal onder een laag puin begraven bleven.

In een reflex trok hij zijn gezicht samen alsof hij met een vulling op aluminiumfolie had gebeten. Koert was destijds zelfs voor zijn doen stellig geweest: ‘Dit is een typisch geval van het doel heiligt de middelen. Helemaal omdat het hier om liquide middelen gaat.’ Koert had wel ingezien dat ze een flink budget moesten hebben en zijn ouders hadden geld, behoorlijk wat, dus het leek volkomen logisch dat het daar vandaan moest komen. ‘Ik ga het ze niet vragen, dat is zeker. Hiervoor gaan ze het echt niet geven of lenen. Ik moet mijn studie afmaken, dat moet ik. Nee, we moeten het op zijn Robin Hood’s van ze lenen.’

Op een onbewaakte dinsdagmiddag had Koert het bureau van zijn vader doorgespit. Ondanks dat er een aantal lades op slot zaten – het kon niet anders dan dat daarin de seksfoto’s van hem en Reggina Tratore bewaard werden - had hij wel een stapeltje afschriften gevonden: meer dan genoeg geld en dan nog veel meer. ‘We moeten uitvinden hoe we het geld van mijn ouders’ rekening

kunnen halen.’ Nog voor Rob er iets tegenin kon brengen, stelde Koert ook nog dat Rob dan natuurlijk mocht meedelen. Want hoe zou hij anders aan geld komen? ‘Ik bedoel maar. Als jij dit nu eens gaat uitzoeken.’

‘Tegen beter weten in bedoel je?’ Soms was de naïviteit van zijn vriend bijna charmant.

Rob had snel duidelijkheid. Een bezoekje aan een bank in Amsterdam, de bibliotheek en een telefoontje naar een bank op Guernsey (vanuit Bergen uiteraard) bevestigden dat het niet mogelijk was.

‘Luister, de gangbare manier is dat een van je ouders met handtekeningen van hun beiden naar de bank gaat, zich daar legitimeert en dan kunnen ze geld overmaken. Volkomen onmogelijk dus. Het enige wat ik me zou kunnen voorstellen is dat omdat Frank een bekende en vast gewaardeerde klant is, hij het heel misschien over de telefoon voor elkaar zou kunnen krijgen. Maar dan nog steeds gaat het niet lukken, alleen al die handtekening ...’

‘Maar stel van wel, hoe dan verder?’, vroeg Koert.

‘Oké stel, dan moet het geld allemaal in één keer eraf, want op het moment dat je ouders het doorkrijgen, blokkeren ze de boel. Maar als je het in één keer wil doen, valt dat weer heel erg op. Zeker als je het in cash wil. Overboeken naar een andere rekening is veel gangbaarder en heel normaal met zulke bedragen. Het beste is om het naar een geheime rekening over te boeken. Een rekening

waar wij alleen bij kunnen. Zo'n rekening moeten we in het buitenland openen. Het probleem hier is dat je zo'n rekening alleen kan openen wanneer je er meteen een hoog bedrag op stort. Maar dat kunnen we pas als we het geld van je ouders al in ons bezit hebben. Wat we kunnen proberen is een gewone rekening hier in Nederland openen, daar het geld van je ouders op storten en dan met dat geld een rekening in het buitenland openen waar alleen wij bij kunnen. Het grote nadeel hiervan is dat we snel moeten zijn, voor je ouders doorhebben wat er gebeurt. En minstens zo nadelig: het is duidelijk wie het geld heeft gestolen. Iemand moet naar Guernsey, het dichtstbijzijnde gebied dat bankgeheim heeft, afreizen om daar een bankrekening te openen. En om dat te doen, hebben we een zak geld nodig en om dat geld van de rekening te krijgen hebben we dus hele goede handtekeningen en paspoorten van je ouders nodig en dan moet jij met een pruik op naar de bank, dus ...'

‘Dus het beste is om alles in één keer te pakken.’

Rob had zich vaker verbaasd over Koerts hardvochtige houding jegens zijn ouders. Rob zag louter twee warme mensen die hun kinderen alles boden wat iemand maar kon wensen. Koert zag duidelijk iets anders.

Pollie zag de herinnering over Robs gezicht flitsen.

‘Ik weet dat jullie een groot plan hadden toen. Koert heeft daar altijd vaag over gedaan, maar ik weet ook dat jullie daar geld voor nodig hadden. En het zou mij niets verbazen wanneer dat iets met

Indonesië te maken had, of moet ik zeggen heeft?’

Rob hapte naar adem, want er was meer geweest. ‘Weet je wie heel goed de handtekening van mijn ouders kan vervalsen?’ was Koert verder gegaan. Pollie, mijn eigen zusje is een meestervervalser. Je moest eens weten wat ze allemaal op school flikt: briefjes schrijven voor vriendinnetjes, rapporten vervalsen. Er zit veel meer achter dat knappe koppie dan je zou denken.’

Je moest eens weten, dacht Rob. ‘Ze kan van iedereen het handschrift nabootsten, echt heel goed. Ze heeft ooit een keer een brief voor onze ouders vervalst. Iets met een erfenis. Ik weet nog steeds niet precies waar het over ging, maar jaren geleden, zeker vijf jaar, overleed een oom van mij en uiteindelijk kregen mijn ouders de erfenis. En ik weet dat ze toen Pollie hebben gevraagd een of andere brief na te schrijven. Of dat in het handschrift van die oom was of van iemand anders weet ik niet. Echt foute boel.’

Pollie de vervalser kende hij niet. Wel wist hij dat ze een fijne hand van tekenen had. Het was onmogelijk dat niet te weten wanneer je bij de familie thuis was geweest. In de hal hingen een aantal tekeningen van haar. Een van haar vader, fotorealistisch nagetekend. Een van een dollarbiljet, vergroot maar buiten dat niet van echt te onderscheiden. En natuurlijk haar meesterwerk, een een-op-een nagetekend computerscherm met daarop een afbeelding van de zonnebloemen van Van Gogh.

‘Ze hoeft niet te weten waarvoor het is. Ik moet haar op één of andere manier omkopen. Hier kom ik nog op terug.’

‘Om hoe veel geld gaat het hier eigenlijk?’, vroeg Rob.
‘Tweeëneenhalf miljoen.’

Pollie deed nog een stap zijn kant op. ‘Ik wil alleen weten wat jullie toen precies van plan waren. Of moet ik je soms vastbinden op een stoel en een lamp op je gezicht zetten?’

En daarmee waren ze toch weer terug bij waar ze het eigenlijk over moesten hebben. ‘Kom op Rob. Van mij heb je niets te vrezen.’

Iemand liep beneden door de gang. Automatisch hield hij zijn adem in en wachtte op het kraken van de trap, zoals hij vroeger ook gedaan had - als zijn oren tenminste niet dicht werden gedrukt tussen haar dijen. Pollie luisterde ook met ingehouden adem. Ze keken elkaar aan en moesten grinniken. Nu misschien nog wel meer dan vijftien jaar geleden was het geluid van voeten die de trap opliepen een bruuske verstoring.

Mattie riep van halverwege de trap: ‘Zijn jullie boven?’

‘We komen eraan’, riep Pollie terug. Ze hoorden Mattie weer omdraaien. Rob moest nu doorpakken. Pollie onderbrak hem door zonder hem aan te kijken de overloop op te stappen en de trap af te lopen. Na een paar treden draaide ze zich om.

‘Dit blijft allemaal tussen ons.’ Ze siste het bijna. Die Pollie bestond dus nog.

‘Waar waren jullie?’, vroeg Mattie met een frons aan Pollie.

‘Rob wilde even op Koerts kamer kijken of hij zich nog wat

herinnerde en ik ging hem halen.’ Het klonk ingestudeerd. De ouders zeiden niets en keken alleen naar Pollie. Tot Frank zei: ‘En, heb je je wat herinnerd?’

‘Nee, helaas niet echt nee’, zei Rob te snel en niet echt koel.

Frank en Mattie keken weer naar Pollie die op de klok keek. Ze moest gaan. En daarmee zette ze het einde in van hun ontmoeting. Frank en Mattie leken net zo verbaasd. Voor hij het wist, stond Rob in de hal zijn jas aan te trekken en af te spreken dat hij binnen twee dagen iets zou laten horen. Morgen zou hij meteen met zijn baas gaan praten. Heel even vond hij zijn koel terug, want nog belangrijker dan er met zijn baas over praten was dat hij er serieus over na moest denken.

Natuurlijk, natuurlijk. Pollie vroeg niet of ze hem een lift naar het busstation kon geven en vertrok in haar auto. Rob gaf de ouders een hand en liep de deur uit.

7

Het begin van zijn studie en het verhuizen naar de grote stad moesten opwindende gebeurtenissen zijn en toch onderging hij het allemaal gelaten. Hij wachtte op Koert.

Na twee weken studie kon hij er niet meer omheen: Koert had geroepen dat het ging stormen en dat het voorbestemd was, maar de enige bestemming voor Rob was meer lethargie en kleurloosheid. Wat had hij dan verwacht?

Elke dag liep hij door de gangen en over het plein en zat hij in collegezalen tussen leeftijdsgenoten die hij nauwelijks opmerkte en zij hem nog minder. Tot er op een dinsdagmiddag over het plein naar hem werd geroepen. Hij draaide zich met de rest van het plein mee naar de richting van het geluid. Voordat hij de bron ontdekte, klonk zijn naam uit volle borst.

'Rob Kruis!'

Hij werd licht in zijn hoofd.

'Rob Kruis, probeer maar niet zo onopvallend te doen. Ik zie je

wel.' Koert stond aan de rand van het plein met een kortgeschoren hoofd, een rugzak over zijn schouder en een blauwe racefiets aan zijn hand. Met de andere zwaaide hij naar hem. Dat zich dit allemaal in slow motion voltrok was mooi meegenomen. Hierdoor had Rob de tijd om zich te bedenken dat hij niet achterom hoefde te kijken of er toch iemand anders bedoeld werd. En om de impuls te onderdrukken naar Koert te sprinten en hem in de armen te vliegen. Hij probeerde normaal te lopen en vloeiend zijn hand op te steken. Het leek alsof het hele plein in applaus uitbarstte. Het was het bonzen van zijn hart in zijn oren, ook prima.

'Man, doe niet zo nonchalant. Daarvoor ben ik niet helemaal hierheen gefietst', zei Koert met een lach.

Rob stond nu een paar meter bij hem vandaan en wist niet goed wat hij moest doen. Koert zette zijn fiets op de standaard en liep met gespreide armen op hem af. Rob probeerde zijn armen ook uit te steken, ook in vertraging. Koert greep hem klemvast.

'Ik was jou heus niet vergeten Rob Kruis.'

'Ik jou ook niet.'

'Dat weet ik toch. Daarom ben ik hier.' Hij liet hem los en grijnsde sexy. Hij hield zijn rugzak omhoog. 'Kom mee, dan trakteer ik je op een blikje bier.'

Rob vergat zijn tas, zijn jas en de rest van zijn leven. Hij ging mee en alles begon opnieuw.

'Maak jij altijd mijn zinnen af?'

'Als ik nu ja zou zeggen dan zou ik liegen. En liegen dat doe ik niet.'

'Ach de waarheid, de waarheid is vaak zo kaal, zo ...'

'Kleurloos.'

'Kleurloosheid is in het oog van de aanschouwer.'

'Hou op man, echt niet.'

Ze lagen op hun rug in een duinpan. Boven hen in de blauwe lucht vochten meeuwen zich tegen de zeewind in om zich vervolgens gillend mee terug te laten voeren. Ze rookten sigaretten, keken omhoog en dronken uit een fles wijn waarvan ze niet wisten hoe ze er aan gekomen waren.

Dit was het moment om wederom vast te stellen dat ze een geweldig duo waren. Natuurlijk hadden ze dit gisteren ook al geconcludeerd, het kon echter niet vaak genoeg benadrukt worden.

'Wij maken niet de klassieke fout waar de meeste duo's de mist mee in gaan. Nee, bij ons geen mist, louter helderheid. Een superduidelijke rolverdeling en geen van twee die eigenlijk iets anders wil. Dus bij ons geen aangever die genoeg krijgt van zijn rol in de schaduw en meer op de voorgrond wil. En bij ons ook geen afmaker die het te hoog in de bol krijgt en bedenkt dat hij het allemaal wel alleen kan.'

'Nee, alleen is helemaal zo saai.'

'De realiteit mag dan flets zijn, met z'n tweeën zijn alle kleuren feller. Hebben ze meer ...'

'Saturatie.'

Sinds Koert Rob op zijn studie was komen halen, was het tijdsbesef vertroebeld. Na een uur had Koert zijn horloge losgemaakt en gedaan alsof hij het in de gracht gooide.

'Deze heb ik niet meer nodig.'

Toch waren ze klein begonnen, schuchter zelfs. Terwijl ze samen wegwandelden bij het nietszeggende gebouw van de faculteit, Koert met zijn fiets aan de hand, waren ze stilgevallen.

Tijdens Rob's gedroom was het erover gegaan of hij Koert weer zou zien en hoe dat er dan uit zou zien. Niet over wat er daarna zou gebeuren. Hij dacht aan die doelloze fietstochten van afgelopen zomer en hoe hij een keer tegen een jachthaven aanfietste. Er stonden heel wat mensen over de kademuur geleund naar de boten beneden te kijken. Aan de overkant lag een imposant zeiljacht aangemeerd, dat ondanks de miezerregen de toeschouwers tegemoet fonkelde. Op het dek drentelde een man op en neer in minstens zo'n smetteloze broek, polo en gestreepte sweater.

'De zeilen zitten nog in de fabriekstouwtjes', hoorde Rob een toeschouwer zeggen. Hij wist het opeens zeker: die man daar op het jacht had al zijn hele leven een eigen zeiljacht gewild. Tegen de waarschuwingen van zijn vrienden en de bezwaren van zijn vrouw in had hij zijn zin doorgedreven en nu, terwijl hij zijn hand over de mahoniehouten reling van zijn klipper liet glijden, kwam de realisatie binnen. Hij wist niets, maar dan ook helemaal niets

van zeilen.

Rob durfde niet opzij naar Koert te kijken. Vijf minuten stilte is heel lang als je ergens op wacht. Uiteindelijk ademde Koert hoorbaar in. Hij klonk alsof hij de eerste was die na het moment stilte voor het eten begon te praten. Hij sloeg zijn handen ineen.

'Zo, dat waren genoeg gedachten voor vandaag.'

Rob keek in zijn blauwe ogen en het was goed. Hun harten smolten samen tot een instabiel explosief mengsel. Één keer schudden en er stak iets op dat niet meer te stoppen was. Niet dat ze dat probeerden. Nee, ze lieten zich gretig meevoeren. Mee in een maalstroom van drinken, roken en praten, en wijn, sigaretten en tekst. Van fietsen naar het park, slingerend met Rob op de stang bij Koert, naar pompeus converserend bij het drankschap van de supermarkt – 'Socialisme is de-facto te prefereren' – en aan de bar tegen de bardame beweren dat ze elkaar kenden van de Golfoorlog. De eerste dan hè, bij de tweede was het allemaal zo commercieel geworden.

Samen werden ze een lagedrukgebied met een extreem aanzuigende werking. Eerst op hun directe omgeving, daarna op de hele stad en op piekmomenten leek het alsof de hele planeet zichzelf binnenstebuiten dreigde te keren. Ze bevonden zich in het oog van de orkaan, het relatieve rustpunt waar alles steeds sneller omheen begon te draaien. Ze wisten dat als één van hen zich zou afscheiden en de razernij om hen heen binnen zou stappen, diegene tollend de vergetelheid in gesleurd zou worden en de

betovering verbroken zou worden. Samenblijven en het uitzingen, dat moesten ze.

Naarmate de nacht vorderde, veranderde het lagedrukgebied in een zwart gat waarin hun redelijkheid, hun herinneringen en hun geld verdwenen. In een oogwenk had Rob zijn hele maandgeld erdoorheen gejaagd. Wakker lag hij er niet van want slapen dat kwam later wel. Schaamte? Daar werd hard om gelachen. Er was geen tijd te verliezen, ze moesten dóór.

Koert merkte op dat hij eigenlijk nu naar college moest.

'Oh ik gisteren al', reageerde Rob.

De maalstroom trok hun pantser, hun beschermlaag in één keer los en bracht onontgonnen gebied naar boven. Dit kwetsbare terrein zonder enig eelt lieten ze alleen aan elkaar zien. De rest van de wereld zou dat niet naar waarde weten te schatten. Parels voor de zwijnen.

Geen reden om niet onder de mensen te komen. Publiek was meer dan welkom.

'Oh gruwelijke paradox van de lust en liefde, waarom kwel je mij zo?', riep Koert uit, niet toevallig in de richting van een tafel met meisjes. Hij ging op luide toon verder. 'Waarom word ik altijd zo opgewonden van knappe vrouwen, daar heeft niemand toch wat aan?! Of wel soms dames?'

De dames keken verstoord, maar zo had Koert ze het liefst. Niet te gretig, maar een prooi die gevangen moest worden. Hij noemde zichzelf niet voor niets een kruisridder, een strijder die voor zijn

heilig missie grenzen overgaat.

'Nou er zijn genoeg vissen in de zee', merkte Rob op.

'Eigenlijk zegt dat al genoeg', ging Koert verder. 'Dat gedoe met een net of een hengel op zo'n wankele boot. Seks met vrouwen is altijd zo omzichtig en voorzichtig. Dat moet met een man toch veel makkelijker gaan. Dat geldt vanzelfsprekend niet voor jullie dames. Jullie weten vast en zeker precies wat jullie willen.'

De meisjes pakten hun tassen, schoven hun stoelen naar achter en vertrokken.

'Het jachtseizoen is geopend. *Catch and release*. Nou ja, in dit geval *release and catch*. Die halen we later wel weer in. Over jagen sproken, is er geen drankje dat bij deze gelegenheid past?'

Later die nacht bleken dezelfde dames ook in café *Ochtendstond* aan de bar te zitten. Koert herkende ze allang niet meer, dat stadium was hij twee wodka's geleden al gepasseerd en Rob attendeerde hem er ook niet op. Hij vond dat hij dit deed om zijn vriend te weerhouden van een soloactie, waarmee hij hun verbond zou verbreken. En daarbij, Rob was toch niet zo'n witte vogel die op een neushoorn zit en de omgeving in de gaten houdt. En hij was al helemaal geen zuigvisje dat mag meeprofiteren van de restjes na de vreetbui van de haai.

'Iedereen schijnt toch een totemdier te hebben. Je weet wel, waar je een spirituele band mee hebt of zoiets onzinnigs. Jij hebt er twee: de neushoorn en de haai', zei Rob.

Koert knikte langzaam en kantelde zijn hoofd.

'Goeie beesten, beetje weinig ambitie.'

'Nou, dat weet ik niet hoor. Ze hebben niet eens natuurlijke vijanden.'

'Dat mag dan wel zo zijn. Toch komen ze niet boven het maaiveld uit.'

'Waarom zouden ze dat willen?'

'Precies. Luister, wij zijn hemelbestormers die in vliegende vaart klimmen tot de grootst bereikbare hoogte. Nu we niet meer verder kunnen, lijken we wel bevangen door de peilloze diepte onder ons. Alsof het verschil tussen ons en de rest van de mensheid ons verlamd. We zitten bij te komen van de beklimming, onze hete adem wasemt tegen het glas in lood van de deur van de hemel.'

'We willen naar binnen maar we zijn nog te jong, te schuchter en te beleefd om de grendel in onze grijpgrage knuisten te nemen en binnen te stappen met het elan van langverwachte gasten', antwoordde Rob. Altijd weer tevreden hoe zijn vriend de redenaar in hem aanwakkerde.

'We moeten de schroom van de schouders schudden en onze lotsbestemming inlossen. Nemen waar we recht op hebben', ging Koert verder.

'Hijging we niet van opwinding in plaats van vermoeidheid?'

'Beide dus. En daarbij hebben we nog een heel leven voor ons.'

Dat was afgelopen nacht. Of die daarvoor. Het maakte niet uit. Nu lagen ze hier in de duinen. Rob deed zijn ogen dicht en voelde de warme wind langs zijn gezicht. De meeuwen krijsten in de verte

en nog ergens daarachter tikte een kabel tegen een vlaggenmast. Normaliter een nerveus geluid, nu de geruststelling dat er ergens nog een normale wereld was.

Door het slaapgebrek, het weinige eten en het vele drinken was hun weerstand nagenoeg verdwenen. Het werd onduidelijk of je iets gedacht had, gezegd had of door de ander verteld was.

'Ik ben verliefd', hoorde Rob zichzelf zeggen.

'Verklaar jij mij nu de liefde, beste Rob?'

'Ja en nee. Ik ben verliefd op ons.'

'Dat heb ik ook, heel erg.'

Ze vielen even stil. Rob deed zijn ogen weer dicht.

'En ben je ook verliefd op jezelf?', vroeg Koert.

'Nee, zeker niet.'

'Dan valt daar nog winst te behalen.'

Ze lagen schouder aan schouder in de luwte. De wind kon nog wel even door.

9

Om exact negentien uur centrale Europese tijd arriveert de altijd koele Rob Kruis bij huize Brands alwaar hij op de achterdeur het vooraf afgesproken klopsignaal geeft, waarna de deur op een kier gaat en er wordt gevraagd of hij gevolgd is. Op zijn ontkennende antwoord wordt hij met een hoofdknikje binnen gelaten.

De kaart van Zuidoost-Azië vult de gehele achterwand van de woonkamer. Hij gaat op de stoel zitten die hem wordt toegewezen, recht voor de kaart. Pollie met een knotje, in een blouse en strak rokje legt een schrijfblok en pen op het tafelblad om zich daarna achteruitlopend uit de voeten te maken. Mattie verschijnt op hakken en in een blauw pak met glimmende knopen. De aanwijsstok in haar hand zwiept naar de kaart.

‘Goed we hebben de volgende situatie: een van onze mensen is verdwenen in de jungle van Indonesië. Op de Molukken om precies te zijn. Hier!’, wijst ze met een zweepslag. ‘Ergens daar zit onze man, vanaf nu met *KK* aangeduid. Jouw missie is simpel.

Haal hem terug, levend.’

Op dit moment zou een minder ervaren, minder scherpe agent meteen allerlei vragen gaan stellen. Hij, echter, is de beste en heeft geen vragen. Nee, hij laat de feiten op zich inwerken en leunt achterover.

Mattie laat de stilte nog even voortzingen en loopt tikkend over de tegelvloer terug naar de kaart en wijst weer met haar stok.

‘Dit is Ambon city, we weten dat KK op 5 december om 16:20 plaatselijke tijd hier uit het vliegtuig stapte op Pattimura international Airport. Op 12 december ontvingen we dit bericht.’ Ze pauzeert. Pollie overhandigt hem een bruine envelop. Hij blijft koel, onder nul koel. Nodig ook, want deze missie stinkt aan alle kanten.

‘Luister, we weten maar al te goed dat jouw methodes nogal onorthodox zijn. Wij willen een strakke uitvoering, geen losse eindjes. Anders zit je met een knip van een vinger weer terug in de cel.’

Hij had in de gevangenis gezeten, veroordeeld voor een misdaad die hij niet gepleegd had. Frank was hem komen bezoeken en had hem verteld over zijn zoon. Rob had gezwegen en na een lange stilte gezegd: ‘Uw zoon speelt met zijn leven.’

‘Hoe weet jij dat?’, had Frank met een kraak in zijn stem gevraagd.

‘Trakteer me op een hamburger. Ik hoor dat ze verderop langs de snelweg de beste van de provincie hebben en ik vertel je hoe je

hem terug kan krijgen, helemaal heel.’

Later wanneer dit allemaal voorbij was, wanneer het stof was neergedaald, de rookwolken opgetrokken en ze huilend hun verloren zoon in de armen hadden gesloten tegen de achtergrond van een ondergaande zon, dan eindelijk zouden de schellen van hun ogen vallen en zouden ze inzien dat ze het al die tijd het bij het verkeerde eind hadden gehad. Ze zouden zich omdraaien om hem dit te vertellen. Had hij net nog onbewogen het tafereel gadegeslagen, nu was hij verdwenen. De noorderzon achterna, naar een blokhut diep in het bos waar hij samen met zijn hond ongestoord aan oude landrovers kon sleutelen en poëzie zo droog als roggebrood kon lezen.

Wel eerst even niet het vliegtuig onder braken. Aangezien hij nog nooit had gevlogen en de spanning zich nu al onder in zijn buik had genesteld, was hij daar niet gerust op. De Brandjes wisten dit niet en hij ging het ze ook niet vertellen. Überhaupt waren ze sinds hij had ingestemd Koert te gaan halen elke interesse in hem verloren. Zonde van de pareltjes van steekhoudende verklaringen die hij had verzonnen over waarom het zo makkelijk was zo lang en zo snel vrij van werk te krijgen. Ook een leugenaar zoekt erkenning voor zijn werk.

‘Nog een meevaller dat mijn collega in scheiding ligt’, probeerde hij nog.

‘Nou we weten dat als hij ergens de grens overgaat we daar bericht van krijgen’, zei Frank. ‘Bij de ambassade hebben ze zijn

naam in het opsporingssysteem van de politie gezet. Als hij een binnenlandse lijnvlucht neemt, horen we dat en zijn visum is verlopen, dus kijken ze bij de grens ook meteen in dat systeem. Hij heeft vanuit Ambon geen andere vlucht genomen dus het is heel aannemelijk dat hij nog ergens op de Molukken is.’

‘Toch jammer dat jullie niet een grote kaart hebben hangen waarop je alles aanduidt met een aanwijsstok’, zei Rob. Mattie moest er om grinniken en haar gezicht kwam even uit de frons waar het in sinds zijn komst vast zat. Ze pakte een A4tje waarop de Molukken waren uitgeprint.

‘Vier maanden geleden op Ambon geland. Dat is het laatste wat we zeker weten.’ Ze wees de stad aan. ‘We hebben de punten die wij toen aangedaan hebben gemarkeerd. We wilden de kaart uit de atlas gebruiken maar daar zat een smerige grote vlek op.’

‘Goed’, ging Frank verder. ‘Vanuit Jakarta vlieg je meteen door naar Ambon en vandaar reis je door naar Banda. Als hij daar niet is, ga je aan het werk. Wij boeken de vlucht naar Jakarta en Ambon, en vanaf daar moet je de rest zelf doen.’ Mattie gaf hem nog een bruine envelop. Foto’s van Koert zodat hij kon laten zien wie hij zocht. Misschien ook ergens ophangen met een oproep en zijn telefoonnummer erbij? Bij dat laatste verwrong haar stem. Zij dacht waarschijnlijk ook aan een vergeelde poster aan een lantarenpaal, wapperend in de wind. De soort die ook op het politiebureau hangen, met de afbeeldingen van toonbaar gemaakte lijken.

Vroeger had hij troostend zijn hand op haar schouder gelegd, nu opende hij snel de envelop. Koert stond er nogal ... nogal, niet saai op. Zijn hoofd licht gekanteld, een glimp van een glimlach om zijn lippen, een blik in de camera alsof hij de toeschouwer net iets heel belangrijks, iets wat even moest inwerken verteld had.

‘Hè jakkes!’, reageerde Mattie. ‘Toch niet die foto! Hij staat erop als een enge illusionist. Die foto zouden we toch niet gebruiken? Wie heeft die gekozen?’ Pollie ging naast haar moeder staan, keek even naar de foto en legde haar handen op haar schouders.

‘Mam die heb jij gekozen.’ Mattie schoot vol.

‘Heb ik dat gedaan? Nee, dat zou jij toch regelen?’ Pollie kuste haar moeder op de bovenkant van haar hoofd.

‘Lieve moeder, jij zei tegen mij dat ik deze foto moest nemen. Ik vond het ook een vreemde keuze maar weet hoe je eraan toe was. Maar als jij wil dat ik weer naar die akelige mensen van de fotowinkel ga en een andere bestel, dan doe ik dat.’ Mattie mompelde dat dat niet nodig was. Pollie aaide over haar moeders wang en keek uit het raam, de blik van Rob negerend. Mattie bleef diep in gedachten verzonken en Rob stopte de foto terug in de envelop.

‘Dus nogmaals resumé’, ging Frank verder. ‘Je vliegt naar Ambon City, vandaar kun je zeker de boot nemen naar Banda, die gaat meestal eens in de drie dagen. Ik krijg maar niet duidelijk of er ook gevlogen wordt. Ik heb nog gebeld met een reisagent in

Ambon maar die bleef maar beweren dat er waarschijnlijk volgende week een vlucht zou gaan. Maar toen ik tegen hen zei dat hij dat vorige week ook zei, begon hij een heel verhaal over belasting van de overheid die de toeristenindustrie de nek omdraait. Dus die weet het ook niet.’

‘Jou maken ze niks wijs’, zei Pollie. Frank knikte instemmend.

‘Wij zijn er toen met de boot heen gegaan. Het zou me niets verbazen als exact dezelfde boot nog steeds die route vaart. Die ging ook door naar andere eilandengroepen daar in de buurt, daar komt bijna nooit iemand.’

‘Welke zijn dat?, vroeg Rob. Frank pakte het A4tje en wees ze aan.

‘Hier de Arueilanden en de Kei-eilanden. De routes van Pelni, dat is de staatsmaatschappij die de schepen beheert, wisselen nog wel eens. Wij zijn toen alleen op de Banda-eilanden geweest en teruggevlogen met een chartertje.’

‘Met zo’n heel klein vliegtuigje, waar de stoelen los in zaten. Dat weet ik nog precies’, zei Mattie. Pollie lachte en schok iedereen wat wijn bij. Vroeger was ze nooit van de drank geweest, maar nu had ze al twee glazen op.

‘Wees niet bang om de foto veel in te zetten en mensen aan te spreken’, ging Frank verder. ‘Wij zijn er zelf natuurlijk al heel lang niet meer geweest, maar onze ervaring is dat als je de mensen daar iets vraagt, ze nooit zullen zeggen dat ze het niet weten en dat ze eerder gewoon wat zeggen, iets om rekening mee te houden.

Dus open vragen stellen.’

‘Open vragen?’

‘Ja.’

‘Wat is een open vraag?’

‘Dat is een open vraag.’

‘Oh en die moet ik stellen?’

‘Ja, maar dat was geen open vraag.’

‘Juist ja.’

Frank ging meteen een visum regelen via zijn contact. Hij had het paspoort van Rob nodig en hij zou hem nog een lijstje mailen welke gegevens hij nodig had. Toen Rob opbiechtte dat hij geen paspoort had, was dat duidelijk een tegenvaller. Hij moest beloven er morgen meteen een aan te vragen, met de versnelde procedure. Echt, want hierdoor werd het visumproces ook weer vertraagd. Frank liep driftig de kamer uit en begon in de keuken te bellen. Pollie rolde met haar ogen en Mattie was in gedachten verzonken.

Opeens was hij weer de buitenstaander, weer de splinter die door het lichaam langzaam maar zeker naar buiten werd gewerkt. Hun succes had hem lang genoeg getolereerd.

Frank kwam de kamer weer in. Rob moest meteen morgen naar de gemeente om dat paspoort te regelen. Met die versnelde procedure moest dat in twee dagen kunnen. Franks mannetje zou ook meteen de visumprocedure starten. Frank praatte er zelfs snel bij. Het zou zelfs vandaag nog kunnen als hij opschoot.

Het tempo was plotseling zo omhooggegaan dat hij niet eens

tijd had gehad om het juiste moment af te wachten om ze te vertellen dat hij geen geld had om dit allemaal voor te schieten. De kans om de constructie die hij hierbij had bedacht mooi in te leiden, werd hem ontnomen. Vanuit zijn oude vertrouwde positie, de plek waarop hij blij moest zijn dat hij überhaupt in hun buurt mocht zijn, kon hij het zich niet permitteren om de koers van het gesprek om te gooien. Hij was weer het kind dat 's avonds op de bank heel stil wordt, in de hoop dat zijn ouders hem zouden vergeten en hij zo langer TV kon kijken.

Frank liet zijn vinger boven het lijstje heen en weer schieten.

'Oh ja, vaccinaties. Heb jij de afgelopen vijf jaar de prikken gehad voor buiktyphus, dtp, hepatitis A of hondsdolheid?' Rob kreeg het nummer van een last minute vaccinatiedinges, bellen en Franks naam noemen, ook straks meteen doen. Rob wist niet eens of hij daar wel genoeg beltegoed voor had.

'Heb je nog vragen? We willen geen losse eindjes meer na deze meeting.' Rob wist er nog wel een paar, losse eindjes. Geschuif met stoelen, ze stonden alle drie op.

'Geen vragen?' Zo dichtbij de verlossing en weer keek hij in de afgrond. Een fractie verwijderd van braaf knikken, vertrekken en niets meer van zich laten horen en net zo lang roerloos op de bank blijven liggen, verdrinkend in zelfhaat, tot het geklop op de deur zou stilvallen. De familie zou hem uiteindelijk opgeven. Wederom geheel terecht.

Niet bepaald koel. Hij moest nu handelen terwijl hij zijn arm al

in de linkermouw van zijn jas had. Nu, terwijl Pollie vanuit de woonkamer gedag naar hem riep. In een waas stak hij zijn rechterarm in de andere mouw.

‘Wacht’, kraakte hij. Mattie keek hem aan en haalde adem om iets te zeggen. ‘Wacht. Ik moet iets zeggen.’ Het viel stil, hij had het meer gekraaid dan gezegd. Pollie kwam de gang op, Mattie leunde tegen de deurpost en Frank pakte hem bij zijn schouder en keek hem aan.

‘Alles staat op het lijstje en anders kan je altijd bellen.’

‘Ik ... Ik weet niet of ik al die dingen ... Nou al die dingen, ik bedoel de dingen die ik moet doen, of dat wel allemaal gaat lukken. Is allemaal goed te doen, maar ...’ Pollie liep op hem af, tikte op zijn arm en knikte hem toe.

‘Ik heb geen geld om al die dingen voor te schieten, de paspoortzaken en zo.’ Een zucht van opluchting, niet alleen de zijne. Ze hadden iets anders verwacht, dat hij gezocht werd in veertien landen. Of erger, dat hij het over het verleden wilde hebben. Juist ja, natuurlijk zouden ze meteen geld naar hem overmaken, zodat hij meteen aan de slag kon. Nee, natuurlijk had hij wel genoeg geld voor de bus. Hij keek Pollie niet aan want hij wist dat ze hem zag voor de oplichter die hij was. Als ze wilde kon ze zijn wankelende geloofwaardigheid definitief om laten slaan als een topzware vissersboot vol vluchtelingen. Nu was het ook zijn haast geworden. Snel weg en morgen zou hij bellen als het allemaal gelukt was. Onderweg naar de bus stapte hij stevig door.

Hoe sneller alles vastlag, hoe sneller ze niet meer terug konden.

Onderweg naar zijn lotsbestemming: zijn beste vriend redden van de dood en door dat te doen zichzelf redden en op de koop toe ook nog eens de vrouw van zijn leven schaken, fluitje van een cent.

Terwijl hij met de zijkant van zijn hoofd tegen het koele glas van de bus leunde, werd hij zich bewust van een nieuwe sensatie, eentje waarvan hij zich niet kon herinneren of hij die ooit eerder had gehad. Hij had een doel en dat gaf rust. Dit was dus waar iedereen het over had.

16

Hoe vaker hij en Koert riepen dat hun vriendschap nooit voorbij zou gaan, hoe scheller het in Rob's oren begon te klinken. Terwijl Koert vrolijk lallend de Charleston op tafel danste, zag Rob de neergang als een massief grijze wolkenmuur dichterbij komen. Een noodweer dat hun gezichten zou uitrekken tot puntige grimassen. Het zou wel weer die verduivelde intuïtie wezen waardoor Rob nog nooit zo zeker van iets was geweest. Hun vriendschap moest koste wat kost blijven bestaan. Zij moesten samen als het Spaanse graan de storm doorstaan.

Hij keek naar zijn vriend die in al zijn gretigheid een papieren zak met saucijzenbroodjes opentrok, de helft over de tafel en vloer liet schuiven in een ontploffing van bladerdeegsnippers. Koert raapte ze grinnikend bij elkaar en kieperde ze in de koude oven, om daarna met gespeelde moeite de knoppen in de juiste stand te zetten.

'Tweehonderd graden? Klinkt als weinig. Dit ding gaat niet

hoger dan driehonderd.'

Rob had ooit gelezen over de marshmallowtest. Een test waarbij kinderen van een jaar of vier een-voor-een in een ruimte aan een tafel werden gezet. Vlak voor hen lag op een schoteltje een mooie, roze marshmallow. De onderzoeker vertelde hun dat ze zelf even weg zou gaan en dat als het kind de marshmallow kon laten liggen totdat de onderzoeker terug was, hij of zij een tweede marshmallow zou krijgen. De deelnemende kinderen werden vervolgens tot hun volwassenheid gevolgd. Uit de test bleek dat degenen die hadden gewacht en de marshmallow niet hadden opgegeten - in de wetenschap dat ze er dan een extra kregen - het later beter deden in hun leven. Kinderen die hun bevrediging konden uitstellen en daarmee aan de toekomst dachten, waren duidelijk beter af.

Dat dacht hij terwijl hij zag hoe Koert geheel volgens verwachting na een minuut in de oven keek, een broodje eruit pakte, eraan rook, zijn schouders ophaalde en een hap nam.

'Echt lekker.'

Hun vriendschap diende te evolueren, wilde die overleven. Ze bevonden zich nog in het jager-verzamelaartijdperk. Het werd tijd om verder te kijken, de grot uit te komen en land te verbouwen. Zaaïen en oogsten, een bewustzijn ontwikkelen, dat had hun vriendschap nodig.

Samen ergens aan werken, het maakte niet uit waaraan. Een plan voor de toekomst. Hij zag het scherp, nu Koert nog. Die moest uit

zichzelf hetzelfde bedenken. Ze zouden de hoosbuien van de storm gebruiken om hun vruchtbare grond te laten opbloeien tot velden vol graan, Spaans wel te verstaan.

24

Omdat het voor alles te warm was, bleef er niets anders over dan te acclimatiseren. Rob was er reuze druk mee en bleek er ook nog eens serieus goed in. Net zoals zelfverklaarde vinologen een fles wijn met tekst en uitleg waar niemand op zat te wachten open lieten staan, zo moest hij met gezucht en gesteun op tropentemperatuur komen. De Hollandse kou zat diep en liet zich traag uit zijn botten sudderen. Windstil, een zon die geroutineerd alles hel verlichtte, geen vuiltje aan de lucht. Voor de zoveelste keer had hij zichzelf in zijn basisstand gemanoeuvreed: niets doen, bevroren in de tijd. In dit geval vastgesmolten, drooggestookt, dichtgeschroeid.

Tot het weer omsloeg en haast kreeg met gedonder, bliksem, rukwinden en slagregens die de straten in kolkende warme, bruine rivieren veranderde, om vervolgens met diezelfde haast weer op te klaren. Zo abrupt en plompverloren dat tegen de tijd dat Rob doorhad dat hij zijn zelfverklaarde status quo kon doorbreken, het

alweer te laat was.

Met grote urgentie werden de wolken weg gebrand en de grote plassen vol straatvuil droog gestoomd. Het leek alsof de sporen van de omslag zo snel mogelijk verdoezeld moesten worden. Alleen de geur bleef hangen: nat gemaaid gras te lang bedekt onder landbouwplastic, schiftend fruit, rottend veevoer, als bewijs van een schaamtevolle episode. Tot ook dit aroma vluchtiger werd en plaatsmaakte voor de lucht waar hij de laatste dagen volkomen vol van was geraakt. Hij ging zelfs zo ver als te verklaren, tegen zichzelf dan, dat hij ervan hield. Voor hem was dit de geur van Indonesië en daarmee hield hij dus van het land, nu al, helemaal totaal. De geur van Indonesië was een krachtig boeket met als basislaag diesel. Diesel die, terwijl het half verbrand voorbij walmde, alle zoetigheid in de lucht liet vonken en knetteren. Met daaronder een nauwelijks waarneembaar, essentieel ingrediënt waarvan je regelmatig twijfelde of je het nu echt rook: een vleugje poep. Het zou best eens je eigen kunnen zijn. Wat een combinatie, wat een boeket, een en al sensatie. Een geur die, wanneer eenmaal je leven binnen gezweefd, niet meer te ont-ruiken was. Hier op Jalan Yos Sudarso, onder een ice-tea-parasol, met een Bintang in zijn hand, benoemde hij zichzelf tot aroma-snob.

Terwijl hij genoot van zijn nieuwe titel, besepte hij dat dit niet de eerste keer was dat hij zichzelf had gefeliciteerd als geurconnaisseur. De vorige keer was hij fijnruiker geweest. Snuiver van Pollie's onderbroekjes. Van dat universum in al zijn

facetten was hij de wereldaanvoerende specialist geweest. En net als nu was de geur geheel achteloos zijn neus binnen gedwarreld. Nou ja, bijna achteloos.

Vijftien jaar terug waren hij en Koert alleen thuis geweest. Ze wilden net met diens videocamera lollige filmpjes gaan opnemen toen de batterijen leeg bleken. Koert stond op om die uit de kamer van zijn zus te gaan stelen, toen er werd aangebeeld.

‘Haal jij die batterijen even? Ze heeft een gettoblaster staan, daar zitten ze in.’ Zo wandelde Rob legitiem de verlaten kamer van een vijftienjarig meisje binnen. Zoals alle pubers had ook Pollie een kamer die veel te kinderachtig voor haar was. Een wand vol posters uit de Hitkrant van artiesten die een paar jaar daarvoor populair waren, foto’s van haar ouders en beste vriendinnen in krullerige lijstjes op haar bureau, brieven van haar penvrienden boven haar bed geprikt.

‘Lieve Nicole, Bles is mijn lievelingspaard.’ Om haar bed lagen haar vuile kleren verspreid. Hij stapte bijna op een blauw kanten slipje, raapte het op en rook eraan. Er had niets seksueels achter gezeten, dat wist hij nu, vijftien jaar later, nog steeds zeker. Hij deed na wat hij mannen in films wel eens had zien doen. Het effect was er niet minder om. Het was sterk, overweldigend, prikkelend, niet per se lekker. Hij nam nog een teug en stond in één keer helemaal op scherp. Wauw. Stel dat hij altijd zo'n slipje in zijn broekzak had om in momenten van twijfel of algehele narigheid tevoorschijn te halen en er zijn gezicht in te steken. Zoals

gevloerde bokkers, waarschijnlijk in diezelfde films en boeken, een bruin flesje onder hun neus gedrukt kregen, waarna ze met hun ogen knipperend weer klaar waren voor ronde drie.

In een flits van enthousiasme wilde hij Koert laten ruiken, toch niet helemaal scherp. Dit bracht hem terug naar de werkelijkheid. Nog eenmaal snoof hij aan het middengedeelte van de slip, misschien nog wel spannender. Achterin de gettoblaster zaten acht dikke batterijen. Hij haalde ze er allemaal uit en ging snel terug naar Koert.

Die nacht in bed werd hij bezeten door de vraag wat het verloop van de geur zou zijn en hoe het zou ruiken als het slipje een maand niet gedragen zou zijn of juist net was uitgetrokken. Dit leidde tot koortsige dromen waarin hij op het hoogtepunt van zijn opwinding er volledig van overtuigd raakte dat het 't beste was dit met Pollie te bespreken. Hij zou haar vragen om een regelmatige voorraad van gedragen slipjes aan te leveren. Iets met een abonnementsstructuur was waarschijnlijk het beste. Ze droeg die slipjes toch. Eigenlijk heel voor de hand liggend, die logica kon haar toch ook niet ontgaan? Natuurlijk sprak het voor zich dat ze de onderbroekjes gewassen, gestreken en netjes opgevouwen retour kreeg.

De dag daarop zag hij een kans om zich meer in zijn queeste te verdiepen. Rob zou eigenlijk met Mattie, Koert en Pollie meegaan naar tennis. Hij veinsde een moeilijke enkel en achterstallig studeerwerk. Frank was in joggingpak aan de vijfenvier aan het

sleutelen, dus die was helemaal aan de andere kant van het terrein in de garage aan het bewijzen dat hij heus wel iets aards kon doen. Koert beweerde altijd dat zijn vader er echter niets van kon en dat zijn kwetsbare acteurshanden de hele tijd uitschoten tegen scherpe punten en hete delen.

Rob sloop naar de kamer van Pollie. Alle vuile kleren waren weg, inclusief het ondergoed. Allemaal in de wasmachine. Hij hoorde het apparaat als een herkouwende koe zijn omwentelingen maken, zich niet bewust van de ontreddering die het veroorzaakte. Oh, vervloekte machine met je reinigende kracht. Hij vond in een kast wel wat schone slipjes en bh's, die roken naar weidebloemen en amethyst. Hij vouwde ze voorzichtig op en legde ze minstens zo voorzichtig weer terug.

40

Het weekend aten ze met z'n allen in de tuin. Het woord barbecue werd niet in de mond genomen. Frank noemde het om Mattie te plagen wel eens de *braai*, iets wat hij had opgepikt bij opnames in Zuid-Afrika. Mattie had het over eten in de tuin en als het niet anders kon, met lichte tegenzin over de grill.

De hele week had Rob een smeulende bal in zijn maag, het gevoel van onafwendbaar onheil. De blik die Pollie hem over tafel had geworpen, domineerde al dagen zijn gefantaseer over haar. Ze had hem doorzien en vanaf nu keek ze mee. Invloed op de frequentie en intensiteit van zijn gemasturbeer had het echter niet. Het kreeg er iets fatalistisch van. Alles zou uitkomen. De teleurstelling over hoe hij misbruik had gemaakt van hun ruimhartigheid zou zijn ziel splijten. In een zwart gat zou hij zich oprollen en vergeten worden.

Toch had hij niet getwijfeld of hij wel langs moest gaan. Elke kans om bij hen te zijn diende benut te worden.

Ze waren al achter het huis. Frank zat midden in een verhaal dus de begroeting was minimaal, terloops bijna. Hoe achtelozer, hoe normaler, hoe beter. Frank vertelde over hoe hij een gebakken ei moest spelen op de academie. Mattie vond dat altijd weer prachtig en luisterde terwijl ze prei sneed.

Koert sloop achter in de tuin tussen de bomen. Hij probeerde vogels neer te schieten met een gifgroen en rood waterpistool, ongetwijfeld met rollende ogen gevluucht voor zijn vaders verhaal. Pollie hing in een stoel met een boek en gaf hem een plichtmatige glimlach. Alles rustig aan het westelijk front. Rob liep door richting Koert om te verifiëren of die ook normaal deed. Hij kreeg meteen een pistool op zich gericht. Rob negeerde de straal water en vroeg wat ze vanavond zouden gaan doen, weer het dorp in?

'Ja natuurlijk, maar eerst moet ik een prooi schieten. Nee, jij telt niet, jij blijft als een angstig konijntje staan. Mijn zus daarentegen ...' Koert begon een omtrekkende beweging te maken. Rob voelde er niets voor om Pollie op wat voor manier dan ook tegen zich in het harnas te jagen. Hij slenterde er een beetje achteraan. Koert spoot een straal over Pollie en rende weg. Het was het volkomen kinderachtig, maar op deze lome zomeravond welkom. Pollie gooide haar boek neer en zette de achtervolging in. Halverwege de tuin had ze Koert ingehaald. Net toen ze het pistool wilde afpakken, wierp hij het naar Rob, die het in een reflex ving. Nu was hij opeens medeplichtig. Pollie stormde op hem af. Hij wilde haar het plastic ding overhandigen zodat zij haar broer ermee zou

kunnen beschieten. Koert was ondertussen vrijgelopen en riep: 'Hier, hier, hier!', met zijn handen klaar om het pistool op te vangen. Rob wierp het met een krachtig worp naar Koert. Hij trof Pollie midden in haar gezicht. Het geluid waarmee het haar raakte was genoeg om te weten dat het pijn deed. Ze greep naar haar neus en vloekte hartgrondig. Meteen was het spel gestopt en Rob liep naar haar toe. Pollie bekeek haar hand en veegde bloed af aan haar broek en daarna aan het shirt van Rob.

'Lekker dan', zei ze. 'Bloedneus door een waterpistool, hoe kinderachtig zijn jullie eigenlijk?'

'Kinderachtig? Kinderachtig? Rob gooit met speelgoed, ik deed niks', riep Koert uit.

Ze veegde naar handen nog een keer af aan het shirt van Rob. Er kon een klein grinnikje vanaf.

'Sorry, sorry, dat was heel onhandig', zei Rob.

'Onhandig? Onhandig? Kinderachtig zul je bedoelen.'

'Ik zeg spierballenrollen', wierp Koert ertussen.

Pollie lachte en gromde een beetje. Koert stelde dat vroeger als iemand een ander tijdens het spelen pijn deed, die ander genoegdoening mocht halen door te spierballenrollen.

Spierballenrollen, iets waarvan Rob helemaal vergeten was dat het bestond. Iemand op zijn rug werken en dan je knieën op de bicepsen van het slachtoffer drukken en rollen. Buitengewoon grappig en buitengewoon pijnlijk.

Pollie leek het zich ook nog te herinneren, maar maakte geen

aanstalten. Koert liet er geen gras over groeien en tackelde Rob vanachter. Pollie stond naast en boven hem en keek boos of gespeeld boos. Hij kon makkelijk opstaan maar bleef liggen. Ze veegde haar neus af en zei: 'Spierballenrollen.'

Rob spreidde gewillig zijn armen. Ze zakte door haar knieën en plaatste die op zijn bovenarmen. Op dat moment werd Koert geroepen door zijn moeder, telefoon.

'Oh shit, ja', Koert sprintte weg.

Rob lag op de grond, in het gras dat hoog en zacht was. Niemand kon hen zien hierachter in de tuin. Het gezicht van Pollie was bebloed en haar blik leek ergens tussen boos en guitig in. Hij wilde lachen. Er gleed een schaduw over haar gezicht. Ze drukte haar knieën in zijn spierballen. Het deed meer pijn dan hij verwacht had. Ze rolde nog een keer. Hij wilde zeggen dat het zo genoeg was, dat het hem speet en dat hij een worst voor haar zou roosteren. De gulf van haar spijkerbroek raakte zijn neus, ze rolde nog een keer en nu drukte de gulf en haar kruis tegen zijn gezicht. Hij snakt naar adem. Een geur bereikte zijn neus, een geur die hij in vervlogen vorm al te goed kende en die nu hier in één keer zijn mond droog trok en al het bloed naar zijn pik perste. Nog nooit was die met zo'n kracht in paraatheid geschoten. Een feesttoeter van vlees, het gefluit kwam uit zijn mond als een gesmoorde kreun. Nadenken bestond niet meer.

Ze rolde terug en keek hem aan, er was iets in haar ademhaling veranderd. Haar knieën drukte nog harder, de pijn was genoeg om

hem naar het hier en nu te halen. Haar kruis hing boven zijn gezicht.

'Jij bent op mijn kamer geweest.' Haar stem was minder vastberaden dan de manier waarop ze hem tegen de grond drukte. 'Je bent op mijn kamer geweest, geef het maar toe.' Ze klonk hees.

Pijn, paniek en geilheid vochten om aandacht. Hij probeerde zich onder haar uit te wringen. Ze drukte haar kruis verder tegen zijn gezicht en zijn wereld werd heel klein. Hij kuste de spijkerstof en de rits voor zijn mond. Ze lachte schor en drukte nog harder. Deze keer klonk haar stem veel dwingender.

'Je bent in mijn kamer geweest en hebt lopen neuzen. Geef het toe.'

Hij knikte en probeerde te zeggen dat het waar was, maar hij kreeg bijna geen lucht.

'Wat zei je? Ik versta je niet.' Ze rolde haar knieën hard in zijn bovenarmen, maar gaf hem wat ademruimte.

'Ja', kreunde hij.

'Ja, wat?'

'Ja, ja.' Verder kwam hij niet.

'Je bedoelt, *ja ik heb in je kamer lopen neuzen.*' Haar stem echode in zijn lege hoofd.

'Ja ik heb lopen neuzen in je kamer.'

Haar gezicht was rood en haar mond stond open. De geur werd sterker.

'Wat heb je daar gevonden?' Ze drukte weer harder. Ondanks

alles durfde hij niet. Maar zij wel.

'Wat heb je gevonden? Je hebt geen keus.'

Wederom kuste hij haar kruis uit een reflex. Ze lachte schamperend.

'Kaarsen.'

'Wat?'

'Ik heb kaarsen gevonden.'

Op dat moment riep Frank hen vanaf het terras. Het eten was gaar voor de eerste ronde. Pollie stond op. Ze keek hem niet aan terwijl ze haar broek afklopte. Ze draaide zich om en liep richting de anderen. Hij bleef met gespreide armen liggen en wist dat alles anders zou worden.

41

Het kan toch niet anders of dit avontuur wordt een hefboom, die het overwoekerde rotsblok dat zijn leven is weer aan het rollen gaat krijgen. Roerloos tot iets of iemand hem de heuvel af duwt. Eerst log en stroef en dan sneller en sneller, stuitend het donkere bos uit.

Dagen gereisd en nog steeds is hij een waarnemer, een veilige oordeler. Alleen nu aan de andere kant van de planeet. Hoe wordt dit die reis, die queeste, vol beproevingen waarbij hij aan het einde gelouterd oprijst?

Daarvoor moet hij de confrontatie aangaan met de draak. Diezelfde draak die hem ooit in een ver verleden als een stuk vuil aan de kant slingerde met een achteloze zwaai van zijn staart. Dat monster zou hij als man weer in de naar zwavel walmende bek kijken. De draak – niet minder gevaarlijk, wel minder alert – zou hem benaderen als wéér zo'n ridder die tegen beter weten in de strijd met hem wil aangaan. Toch is er iets in de houding van deze

nieuwe uitdager dat de draak herkent. Hij houdt even in. Mooi, want dat geeft de held de ruimte om zijn helm af te doen.

'Weet je wie ik ben?'

Langzaam komt het terug bij de draak. Eerst is er verbazing, dan neemt minachting de overhand. Dit jochie had hij lang geleden al terzijde geschoven en dat gaat hij nu weer doen. De draak neemt zijn aanvalshouding aan. De held spiegelt hem en lijkt niet onder de indruk van de nonchalance van de draak, die nog wat beter kijkt. De littekens in het gezicht en die blik, het is de blik van een man. Ergens diep vanbinnen kent ook deze draak de verhoudingen tussen de archetypen en hij realiseert zich dat dit wel eens niet goed zou kunnen aflopen. Hij voelt iets wat hij nog niet kent, angst. De held, die zijn hele leven niets anders gevoeld heeft, herkent het meteen. Voor de draak goed en wel weet wat er gebeurt, heeft hij het onderspit gedolven en ligt zijn kop gescheiden van de romp na te dampen op de rotsen. De held veegt zijn zwaard schoon en stapt naar voren. Tussen de klauwen van de dode draak glinstert iets, een kist vol edelstenen of beter nog: de dochter van de koning, zuiver en onschuldig.

Nee, hier klopte niks van. Als Koert gemakshalve de draak was, zou hij die onschuld allang gestolen hebben. Dan was de prinses allang en breed ontmaagd en vervallen tot een Bacardi drinkende, Camel-filter rokende corpsmeid. Daarbij was ook dit allemaal niet aan de hand. Rob lag in een hangmat om elf uur in de ochtend. Het dichtst wat hij bij een draak in de buurt was gekomen, was de

gekko die net onder de veranda wegschoot. En het enige litteken op zijn gezicht was een deukje in zijn voorhoofd na een aanvaring met een wc-rolhouder lang geleden in Nederland.

Met een grom strekte hij zich uit, slingerde zijn rechterbeen uit de hangmat en zette zijn voet op de houten vloer. Zand schuurde onder zijn voetzool en hij rekte zich nogmaals uit. Vanaf de veranda van zijn hut overzag hij het hele kratermeer en de groene wand die het water en hem omringde.

Om hem heen was de dag allang begonnen. De zon stond hoog genoeg om de rijstvelden te laten fonkelen en met een lichte inspanning kon hij de boeren door de wadi's zien waden. Veel dichterbij werd er muziek opgezet in de keuken van het guesthouse. Flarden waaide met de warme wind mee: zomerse clubhouse. Hij geeuwde, stak zijn hand in zijn tropische boxersshort en krabde aan zijn kruis. Een hut verder stond een dame met blond ingevlochten haar en een yogabroek tegen de leuning van haar veranda. Ze staken een hand naar elkaar op.

Het meer weerspiegelde het dramatische landschap zonder een enkele rimpel. Hij stond hier in de krater van een vulkaan en van gevaar was geen enkele sprake. Hij was veel te makkelijk mee gedobberd in het kielzog van de andere toeristen. Om te beginnen moest hij een ander pad kiezen dan al die reizigers. Om maar meteen te beginnen trok hij een T-shirt en zijn slippers aan en liep vanaf de veranda weg van de horeca en het strand, langs de scooterverhuur, de andere kant op. Hij moest te voet, dat was wel

duidelijk. Verder langs paadjes het land in, langs de hutjes waar de locals woonden.

Hij werd al verbaasd aangestaard door de mensen die hem tegemoetkwamen, hier kwamen nooit toeristen. Een teken dat hij op de goede weg was. Het weggetje werd een grindpad omhoog het dorp uit en het grindpad werd de bedding van een riviertje de kraterwand omhoog. Hij liep nu een tijd alleen en het woud werd donkerder en de lucht koeler. Hij vroeg zich af of het wel verstandig was om dit te ondernemen op slippers zonder ook maar een flesje water op zak. Straks kwam de begroeiing tot aan zijn knieën. Had hij de pijpen maar aan zijn broek geritst, hiervoor had hij die chemisch geïmpregneerde unit immers gekocht. Honger had hij ook, het was veel beter om het bos in te gaan met een volle maag. Hij bleef staan en keek om zich heen. De bomen wuifden van het beetje wind dat ver boven hem waaide, maar hier beneden was het bedompt en licht fris tegelijkertijd. Het ritselen van diertjes op de bodem van de jungle hoorde hij pas nu hij stil stond. In de verte kon hij nog het strand en de muziek horen.

Hij wilde terug, een thee drinken met het blonde meisje en die waterval bekijken waar hij zo veel over gehoord had. Deze twijfel was natuurlijk onderdeel van de uitdaging. Vragen en twijfels drukte hij terug naar de gemakzucht. Hier en nu had hij al een inzicht te pakken en hij was nog maar vijfentwintig minuten onderweg. Hoe makkelijk liet hij zich verleiden? Dat was niet echt een inzicht. Iedereen liet zich makkelijk lokken, wanneer je maar

het juiste aas gebruikte. Nee hij moest door, door op deze reis. Door, de duistere jungle in. Maar had hij de deur van zijn kamer wel goed op slot gedaan? Straks was alles weg. Hoe kon hij dat ooit aan de Brandjes verkopen?

Aha, weer werd er aan hem getrokken. De verlokking van het bekende was niet mis te verstaan. Terug naar de orde, weg uit deze chaos. Nou ja chaos. Nog steeds liep hij op een zandweggetje nog geen twee kilometer van de bewoonde wereld af. Aan de sporen te zien, reed hier wel eens een auto. Vlak voor hem op het pad lag een rotsblok. Of eigenlijk liep het spoor om de rots heen. Op een uitsparing in de rots, precies op een stukje waar één zonnestraal door het dichte bladerendek heen scheen, uitgelicht in het enige heldere stukje in Rob's blikveld, zat een hagedis. Geen gekko, een echte hagedis zo groot als een jong katje. Hij zat zich op te warmen en had zijn hoofd opgericht om te zien wat voor bedreiging er over het pad aan kwam. Rob bleef staan en probeerde het diertje niet te alarmeren. De ogen van het beest bleven op hem rusten. Het was niet vaak dat je zo'n schuw beestje van zo dichtbij kon bekijken. Waarschijnlijk leek hij geen bedreiging. Of was het iets anders, voelde het diertje een verbinding met hem?

De hagedis draaide zijn kop in een flits de andere kant op, in de richting van de zonnestraal. Rob volgde de blik van het dier. Ook hier in het donkerste van het donkere woud was nog een lichtpunt te vinden. Was dat wat hier aan de hand was? Probeerde het wezen hem iets duidelijk te maken? Er was overal en altijd een opening

waaruit een zonnestraal kwam waaraan je je kon warmen. Hoe donker de wereld om je heen ook leek.

De hagedis knipperde met een oog, een knipoog. Een blik van verstandhouding. Hij voelde de neiging om het aan de hagedis te vragen maar hij durfde niet, te bang dat die op de vlucht zou slaan en de betovering zou verbreken. Hij moest het ook niet vragen. Het verbaliseren van interne zaken was al veel te vaak een probleem gebleken. Nee, dit moest hij voor zichzelf houden. Hij moest in zichzelf de zonnestraal zoeken. Dat was het wat hier bedoeld werd. Je zou kunnen stellen dat hij hier op dit pad, in dit bos, in zijn eigen geest aan het wandelen was. De hagedis knipoogde opnieuw, in een flits draaide hij zijn kop weer en voordat Rob zijn blik deze keer kon volgen, schoot het dier weg achter de rots. Rob bleef achter, op het pad van zijn eigen geest. Het enige wat hem restte, was zonder angst aan te gaan wat hij daar zou aantreffen. Hij keek nog een keer naar de plek op de rots, de zonnestraal was verschoven en verlichtte nu een stuk van het pad voorbij de rots waar hij heen moest.

Om hem heen zoemde het regenwoud. Het zwarte zand en de bruine bladeren op de bodem onder hem zakten een paar centimeter in onder zijn gewicht en hij voelde vocht zijn tenen raken. Hij kon maar beter in beweging blijven. Hij deed een stap naar voren en nog een en liep dieper de tunnel van bladeren in. Hij was niet bang. Verderop zag hij het spoor een bocht naar links maken. Vanachter die bocht kwam een geluid hem tegemoet, een

grom of een brom. Het werd luider, kwam dichterbij. Gegrom werd soms afgewisseld met een hoge gil. Rob stapte door, midden op het pad met zijn schouders naar achteren en zijn rug recht. Achter de bocht was meer licht, een open plek in het bos. Daar zou hij met een heldere blik naar voren treden.

Het gegil werd gepiep en het gegrom was toch meer een brom. De brom van iets mechanisch. Om de bocht kwam een rood met groene bus aan rijden. Dezelfde bus waar hij mee gekomen was. Op het dak lagen een paar stalen vaten die door het schudden van de bus tegen elkaar schuurden met een hoge piep. De bus zat vol nieuwe toeristen die nieuwsgierig naar hem keken. De buschauffeur zwaaide naar hem. Of dat gewoon uit vriendelijkheid was of omdat hij hem herkende van twee dagen geleden, was niet duidelijk. Wel duidelijk was dat dit dezelfde weg was waarover hij was aangekomen. Het enige wat eraan ontbrak was de luide muziek die toen uit de stereo van de bus had geknald. Hij keek de bus na die hotsend, klotsend en dieselwalmen uitbrakend de rots passeerde en uit het zicht verdween. Net toen hij weer kon ademen, begon Cindy Lauper hard te zingen dat meiden gewoon lol wilde hebben. Gewoon lol. Aan het einde van de werkdag gewoon lol. *Fuck the hell!*

Langzaam ebde de muziek weg en liet hem achter met het gebons van zijn hart en het gezoem van het oerwoud. Ontmaskerd door een bus.

Boven de heen en weer wiegende boomtoppen dreef een wolk

voor de zon en maakte de duisternis compleet. Hij stelde zich in een land ver van hier een middeleeuws slot voor met één hoge toren. In die toren een kamer. De schaarse verlichting kwam van een blauw met witte wereldbol zwevend in het midden van de ruimte. Langs de wanden stonden tafels vol met borrelende scheikundige opstellingen. Vanuit de schaduw doemde Koert op, zijn ogen lagen diep in zijn schedel. Hij droeg een pij met een kap. Zijn handen, in dit licht vogelklauwen, bewogen boven het oppervlak van de bol. Het beeld van een paar groene eilanden in een blauwe zee verscheen. Hij spreidde zijn klauwen en één eiland werd uitgelicht. Om het kleine figuurtje dat daar beneden halverwege de kraterwand in het bos stond te onderscheiden, kneep hij zijn ogen samen.

'Jij dacht dat het zo makkelijk zou gaan? Dat je zo maar even jezelf zou overwinnen? Ha, wat een afgang. Bij het eerste obstakel dat ik stuur is het klaar. Lekker met de volgende bus terug naar huis.' Het figuurtje schudde zijn hoofd. Zo makkelijk liet Rob zich niet van de wijs brengen. De zoektocht was nog maar net begonnen. Nog vele monsters in allerlei verschijningsvormen zouden hem van het pad af het moeras in proberen te lokken.

De zon was weer terug en de stralen sneden tussen de bladeren door. De weg ging verder omhoog en uiteindelijk zou hij zich op de top omdraaien en een prachtig uitzicht hebben over de rijstvelden en het meer, omsloten door de schuin aflopende wanden van de krater. Hoe diep zou het meer zijn? En hoe koud

was het daar? Door de korst naar de kern. Als een trechter de aarde in. *Op reis moet je trechteren*. Hij wist nog precies dat hij en Koert dat hadden bedacht. Op vakantie in Spanje. Het was één van de eerste alinea's geweest. Ongelofelijk dat hij daar in de afgelopen weken niet één keer aan gedacht had, het manifest.

Zittend tegen een omgekeerd houten bootje op een strand aan de Costa Brava waren ze eraan begonnen. Ze dronken tinto uit glazen die ze al pratend hadden meegenomen uit het huisje. Rob was nog even op en neer gerend om twee flessen te halen. Ze hadden sigaretten gerookt die ze uitdrukten in het zand en daarna terug stopten in het pakje.

Waar ging het allemaal om? De essentie, de kern. Koert had daarbij gebaren gemaakt alsof hij een bal steeds kleiner en kleiner probeerde samen te persen. Ze wisten waar ze moesten beginnen, alleen de formulering ontbrak er nog aan.

'Kijk ons hier nu met z'n tweeën zitten op dit strand, een dorpje verderop met een zandweggetje om daar te komen. We zitten hier en eigenlijk hebben we maar weinig nodig, alleen onze tinto, onze sigaretten en straks een visje. Maar hier komen we tot de essentie. Het gaat altijd van groot naar klein, de essentie is altijd iets kleins, iets wat je in je hand kan houden of tussen je vingers. Maar daarvóór was het iets onoverzichtelijk groots. Het is een trechter. Net als mijn reis hiernaartoe. Eerst in een Airbus over een grote afstand. Dan een kleiner vliegtuig over een korter stuk, dan een bus, dan een huurauto en dit laatste stukje zijn we gelopen. Dat is

het mooie van reizen: het kan je naar die essentie brengen, maar alleen als je van groot naar klein gaat. Op Schiphol kon ik overal naartoe. Naar fucking Bangkok, Toronto of Barcelona. Duizenden kilometers alsof het niets is. Maar vanaf Malaga werden de keuzes minder en de afstanden kleiner. Vanaf Ronda nog minder en vanaf het huisje is er een weg, links of rechts en met dit weer lopen we misschien vijf kilometer. Dat is tot de essentie komen. De kern. Hier en nu. Als we van het huisje in drie minuten op een internationale luchthaven konden zijn en vandaar weer naar Kaapstad konden vliegen, dan begint het gedonder opnieuw. Dan heeft de bloem zich weer gesloten en moet je weer bij de buitenste schil beginnen met afpellen. Reizen is een prachtig middel om tot de kern te komen, maar het moet wel van groot naar klein.'

'Goed, dat betekent dus dat je pas tot de kern of essentie komt als je helemaal geen opties meer hebt. Als je nergens meer heen kunt, geen keuzes meer', had Rob aangevuld.

Dat ze het de volgende dag daadwerkelijk hadden opgeschreven, daar waren ze zelf ook verbaasd én tevreden over. Het diende meteen gevierd te worden.

Hier op dit pad in het Indonesische oerwoud had Rob ook zijn keuzes beperkt. Hij had er immers nog maar twee: dóór of teruggaan. Met doelbewuste tred begon hij terug naar beneden te lopen.

Ergens boven hem in de torenkamer merkte de man in de pij de verandering op in de manier van bewegen van het figuurtje

beneden.

'Ho ho, wat ben jij van plan?' Hij riep door een koperen spreektoeter die via een buis de wand in ging.

'Wat hebben we paraat staan om nu in te zetten?' Een onverstaanbaar gebrabbel kwam als antwoord.

'Honden? Iets beters?' Meer gebrabbel. 'Storm, noodweer, bliksem? Uitstekend.' De pij zweefde naar een andere kant van de kamer waar een stel hendels uit de vloer staken. Hij koos er een uit en haalde hem met kracht over.

Rob keek naar de lucht. Hij was ondertussen wel gewend aan de plotselinge en hevige regenbuien in de middag. Het was licht bewolkt. Niets wees op regen en dat zou zo blijven. Hij wist wat hem te doen stond. Weg uit het binnenland met alle mogelijkheden. Hij moest terug naar Kei met zijn beperkte keuzes.

63

Rob lag verzonken in een matras onder een donzige deken, zijn ogen dicht en zijn gedachten licht. Hij wilde er nog niet aan. Vrij van elke verantwoordelijkheid in deze warme plek krulde hij zich op en ademde uit, zacht en knus.

Het subtiel dwingende geluid van bamboe tegen bamboe viel niet weg te dromen, en ergens daarachter braken golven in een branding. Daar was het dan toch: het onmiskenbare besef dat hij zich niet meer alles kon herinneren van gisteravond. Instant was daar de schaamte en automatisch volgde de fysieke reactie. In een flits kromp hij ineen, perste zijn ogen dicht en kreunde. De diepte van de afgrond waarin delen van zijn geheugen waren opgeslokt deed hem duizelen. Hij kon de plakken teer aan de binnenkant van zijn schedel bijna ruiken. Al wist hij niet meer wat er was gebeurd, het was zeker dat hij zich moest schamen. Fascinerend deprimerend eigenlijk.

Toch was er nog iets anders. Iets wat de schaamte probeerde

weg te drukken, te overstemmen. Wacht eens even, het was gelukt! Hij had Koert gevonden. Trots nam het toneel. Hij had het geflikt. Helemaal zelf gedaan. Rot op met je schaamte, niks geen gekreun. *Mission fucking accomplished.*

Wakker worden in Koerts bed met een krater in zijn geheugen en een kater in zijn lijf. Goed begin om alles weer zoals vroeger te laten zijn. Schaamte en trots tegelijk, traamte. Nee schots natuurlijk.

Whisky met de kapitein, dat was prima geweest. Ze waren aangekomen, hij had door het oerwoud gelopen, alleen. Hij was gevallen en op het strand had er rode rook om hem heen gedraaid. Koert had in het donker gezeten en hij had gehuild, iemand had gehuild.

Normaliter zouden deze fragmenten van de gebeurtenissen van de avond ervoor hem doen kokhalzen van narigheid. Alsof hij een kapot gevallen spiegel als een puzzel aan elkaar probeerde te leggen. Onmogelijk zonder je in de vingers te snijden. Hoe anders was het nu. Gemakkelijk, met een hupje, stapte hij er overheen. Hij had Koert gevonden en de rest was decor.

Verrassend schoon en fris ook dit bed van Koert. Het kon niet anders dan dat iemand dat voor hem deed. Hij richtte zich op en zag door een raam palmbomen wuiven voor een donkerblauwe lucht. Hij bevond zich in een hut, of eigenlijk meer een chalet. Het was ingericht met een tafel, een stoel, een tweepersoonsbed en een kastje. In de opening van de deur hing een vliegengordijn van touw

en steentjes.

Hij rolde uit bed, onderbroek nog aan, pure winst. Behoedzaam stapte hij de veranda op. Er hing een stoffen hangmat, daarnaast bewoog een mobile van bamboe en schelpen alsof het een andere tijdsbeleving had. De hut stond op het strand in een baai van meer dan een kilometer breed. Het witte strand omarmde de kalme zee als een reusachtige sikkkel. Een wassende maan stond tussen de zee en het oerwoud. Aan de verste punt van de baai liep het strand over in grijze rotsen.

Tweehonderd meter bij hem vandaan op het strand, vlak tegen de rand van het oerwoud stonden acht legertenten. Tropenbruin, klassiek van vorm en opgesteld in een vierkant. Tussen de tenten bewogen een aantal mensen, hun gezichten kon hij niet onderscheiden. Een meter of twintig van het kamp waren een paar stoelen en kratten in een kring opgesteld. In het midden van die kring was iemand met iets bezig op de grond.

De zon hing al laag boven de zee. Het zou niet lang meer duren voordat hij onderging en het donker werd. Rob draaide zich om naar de hut. Hoe lang had hij geslapen? En vooral, waar was Koert? Was hij op de vlucht geslagen? Een steek van onrust schoot door hem heen.

Hij stelde zich voor hoe hij met een snor en een vergrootglas Koert zou achtervolgen over de kaart van Indonesië. Elke keer als hij triomfantelijk zijn snor aaiend een eiland betrad, glipte Koert er aan de andere kant tussenuit. Theater van de lach op

continentale schaal.

Nee, Koert was hier. Volkomen zeker. Hij had hem, hopelijk met de beste intenties, laten slapen. Als Rob heel eerlijk was, en dat kon want er was niemand hier om zijn gedachten te lezen, dan wilde hij dat Koert bij hem had gewaakt. In een stoel naast het bed een boek lezend en af en toe op zijn tenen buiten een sigaretje rokend. 'Goedemiddag slaapkop, wil je koffie?' Op z'n minst had hij een briefje kunnen achterlaten met dat hij zo terug zou zijn en of Rob alvast de oven aan wilde zetten voor de croissantjes (draaiknop op drie).

De enige zichtbare sporen van Koert waren de halve kokosnoot als asbak met een halfvol pakje Garum Gadam ernaast en een pocketuitgave van *Heart of darkness* opengeslagen met de rug omhoog, op de grond naast het bed. Respectloos voor het boek had Mattie dat gevonden. Hij pakte het op en een seconde hoopte hij dat er een briefje uit zou vallen. *Beste Rob, ik wist wel dat je hierin zou kijken ...*

Hij legde het boek op de stoel, dicht zonder boekenlegger. Net goed. Met zijn hand boven zijn ogen speurde hij het strand af. Geen Koert, niet tussen de mensen bij de tenten of waar dan ook. Hij stond daar op de veranda als de eigenaar van een katoenplantage in de zeventiende eeuw, die keek of er niet iemand ontbrak, gevlucht was. Zijn slaven waren wel blanke backpackers met knotjes en werken deden ze al helemaal niet. Hij deed een stap achteruit om ongezien verder te kunnen kijken. Ondanks dat het al

bijna donker werd, bewogen ze zich alsof ze net wakker waren. Misschien was dat ook wel zo na gisteravond. Twee figuren keken met hun handen in hun zij richting de zee en de zakkende zon. Hij moest weer denken aan een bewering die hij ooit had gehoord dat Indonesiërs die houding verafschuwden. Alleen iemand die denkt dat de hele wereld van hem is, neemt zo veel ruimte in. Ondertussen had Rob allang gezien dat er van die bewering niets klopte. Een van de twee figuren diepte twee sigaretten op uit zijn zak en stak er een voor de ander en daarna voor zichzelf op. Nu keken ze allebei met één hand in hun zij.

Hij nam een sigaret van Koert en kreeg direct een hoestbui. Veel zwaarder dan de Sapurna die hij zelf rookte. Door het raam aan de achterkant van de hut speurde hij die kant van de baai af. Niemand. Aan het uiteinde waar het strand een reepje werd tussen zee en groen, rolde oude kokosnoten met de vloedlijn mee. Tegen de begroeide rotsen sloegen golven met schuimkoppen kapot.

Zijn kleren vond hij op de vloer. Die mensen daarbuiten wisten vast en zeker waar Koert was. 'Heel soms moet je je onzekerheid wél overschreeuwen. Net als soms angst trouwens wél een goede raadgever is', had Koert geroepen tijdens hun cabaretvoorstelling.

Op blote voeten slofte hij in de richting van de tenten. Vooralsnog maakte niemand aanstalten hem te begroeten en dus bleef hij buiten het kamp staan. Hij wilde ook niet een of andere regel overtreden, opeens bang om de lompe westerling te zijn. Daar stond hij in de hoop dat iemand zijn onzekerheid zou

herkennen en hem zou aanspreken. Niets daarvan. Hij was weer op de lagere school of de middelbare of aan het studeren, geweldig. In een omtrekkende beweging rond het kamp liep hij richting de zee. De mensen bij de vuurplaats leken hem ook niet te zien en Koert was nog steeds nergens.

Een paar enthousiaste kreten klonken over het strand. Een meter of honderd bij hem vandaan renden een paar mensen de fonkelende zee in. Twee meisjes en een jongen. Ze gilden en lieten zich omvallen toen het water te diep werd.

Vanuit het kamp liepen twee figuren richting de vuurplaats. Vlak na hen nog één en dan een groepje van drie. Een paar gingen op de stoelen zitten, anderen bleven staan. Iemand riep naar de mensen in de zee. Nog steeds geen Koert. Zijn ogen gleden over de horizon en over het strand. Hij draaide zich om en keek naar de hut. Was het verstandig om nog iets aan te trekken, een vest ofzo?

Daar zag hij het gevaarte. Midden in de baai lag half op het zand een schip, een stalen schip van wel dertig meter lang. Met de boeg lag het op het land, als een ongetrainde zwemmer die zichzelf uit het zwembad probeert te hijsen en halverwege op adem moet komen, benen nog in het water. Het was aan het vergaan, verroest, maar niet tweede wereldoorlog-verroest. Op dit wrak zat boven de waterlijn nog verf, grijze marineverf. De lege, glasloze ramen van de stuurhut staarden hem onverschillig aan. Onmogelijk dat hij het niet eerder had gezien. Zijn blik was al meerdere malen over die plek gegaan.

Hij moest denken aan een verhaal dat hij ooit hoorde over de Indianen in Amerika. Toen de schepen van de ontdekkingsreizigers aan hun kust verschenen, reageerden ze helemaal niet. Geen angst, geen nieuwsgierigheid, niets. Omdat ze zoiets als een groot houten schip met grote witte zeilen en drie masten niet kenden en niet begrepen, zagen ze het niet, was het idee. Een blinde vlek in hun voorstellingsvermogen. Die blinde vlek zou snel pijnlijk ingevuld worden door de verwoestingen die volgden, vulde hij zelf aan.

Een paar voorzichtige vlammen kwamen tot leven op de vuurplaats. Stemmen wakkerden aan uit de kring eromheen. De zon was bijna helemaal onder. Nog een kwart gloeide boven de rand van de zee. Het laatste stukje dag. De duisternis wachtte ongeduldig tot het alles kon omsluiten. De groep werd even stiller tot de zon helemaal onderging en er geklapt en bescheiden gejoeld werd.

De vlammen van het kampvuur loeiden nu boven de mensen uit. Vonken werden in de hitte omhooggedreven, dwarrelden naar beneden en doofden op het zand. Vanaf waar hij stond, klonk het gepraat en gelach als vlak voordat de voorstelling zou beginnen, beschaafd opgewonden. Dit waren dus dezelfde mensen die hem gisteren bekeken hadden alsof hij een alien was. Die als naakte zombies rond het vuur gedanst hadden.

Opeens zat Koert in de gloed van het vuur. Hij herkende hem aan zijn manier van roken. Nog steeds als een fabrieksarbeider die

tussen duim en wijsvinger snel een paar hijsen neemt voor hij weer naar binnen moet. Hij had zijn krullen strak over zijn hoofd in een staartje gebonden en vanaf hier leek hij toch echt een pens te hebben. Duidelijk aan het hoofd van de cirkel zat hij onderuitgezakt op een witte tuinstoel met zijn benen gestrekt, zijn hakken in het zand.

Rob keek om, het wrak lag er nog. Weer spoelde de trots over hem heen. Dat had toch maar mooi geflikt. Nu kon het toch niet meer mis gaan.

Hij zette de pas erin, begon bijna te rennen. Hij was een silhouet tegen het allerlaatste daglicht dat in slow motion op blote voeten dichterbij kwam of was het verder dan het leek door het rulle zand? Er was in elk geval genoeg publiek om in juichen uit te barsten.

Voordat Rob de kring bereikte, stond Koert op. De groep viel stil. Hij stak zijn handen in de lucht alsof hij een enorme schreeuw wilde gaan geven. Rob hield voor de zekerheid in, een paar meter buiten de kring bleef hij staan, hijgend. Koert maakte geen geluid. Hij bracht zijn handen naar beneden alsof hij een koor dirigeerde. Rob dacht even dat als Koert nu zijn handen weer omhoog zou doen er een harmonieuze brom uit de groep zou opstijgen. Dat het met één gebaar weer stil werd en dat hij met zijn linkerhand de sopranen langzaam liet aanzwellen om hem vervolgens op een uitvoering van de Mattheus Passion te trakteren.

Koert begon zacht te praten, niet te verstaan. Er werd gesist en het bleek nog stiller te kunnen worden. Rob deed een stap naar

voren, zwaar ademend door zijn neus. Toen alleen nog maar het gemurmur en gesis van het vuur te horen was begon Koert opnieuw. Zijn Engels was altijd al bijzonder goed geweest.

'Jullie hebben allemaal de gebaande paden verlaten om hier op intuïtie te komen. En uiteindelijk niet om tot diep in de nacht te feesten en in je blote kont vreemde tenten binnen te rennen.' Hij knikte naar iemand in de kring, gelach en instemmend gebrom volgde. Hij reikte naar een glas, nam een slok en ging verder. 'Misschien ben je heel tevreden met jezelf dat hier helemaal gekomen bent. Dat je je veilige, voorspelbare leven aan de andere kant van de wereld achter je hebt gelaten om iets te vinden.'

Rob moest zijn best doen om een geluid binnen te houden. Iets tussen verbazing en misprijzen. Hij wist niet zeker of Koert nu *mij*, of *iets* gezegd had. In de kring bleef iedereen stil en luisterde aandachtig. Koert hield zijn handpalmen op in een bezwerend gebaar.

'Geweldig hoor beschaving, maar te veel afleiding. Zo veel lawaai en bijzaken. Zelfs hier op deze magische plek is er bijna nog te veel ruis, te veel afleiding. Zoals de meeste van jullie weten had ik ook ooit een normaal leven. Onvoorstelbaar maar ik had als een echte Hollander mijn eigen kaasfabriek. En ik had mensen van wie ik hield. Dat is me allemaal afgepakt door het leven. *The random chaos generator*. Daarna schuifelde ik verloren over de planeet. Ik deed alles om maar niet in de spiegel te hoeven kijken. Zo kwam ik hier terecht. Ik was er slecht aan toe. Ik wilde dood,

ging de zee op. Maar ik ging niet dood. Nee, ik spoelde aan en kreeg een herkansing. Dezelfde chaos die eerst mijn gezin had afgepakt, reikte me nu de hand en nam me mee in een oud indianenritueel.'

Rob moest zijn best doen om een geluid binnen te houden. Iets tussen verbazing en misprijzen. In de kring bleef iedereen stil en luisterde aandachtig.

Koert spreidde zijn armen naar de groep en knikte hun toe, in het levende licht van de vlammen leek hij boven de rest uit te steken.

'Ik weet waarom je hier bent', zei hij met luide stem. 'Je bent vast heel tevreden met jezelf dat hier helemaal gekomen bent. Dat je eindelijk het lef hebt gehad het veilige, voorspelbare leven aan de andere kant van de wereld achter je te laten.' Hij haalde adem om verder te gaan. 'Je reis is nog maar net begonnen. Je bent hier niet voor mij en dat weet je zelf ook wel. Ik ga je helpen je echte doel te bereiken, de essentie.'

Rob zag alleen nog maar Koert boven de vlammen.

'Die ga je op het eiland vinden. Want daar ben je voor het eerst echt alleen en dan wordt het stiller en stiller en stiller. En saaier en saaier.' Koert deed een stap terug en nam nog een slok. Rob had er een naar voren gedaan.

'En vanuit die stilte, vanuit het niets, vanuit de nevelen van de leegte, vanachter de zwavelwolken doemt iets op.' Koert stapte naar voren, greep een brandende stok uit het vuur en zwaaide hem

langzaam voor zijn gezicht heen en weer. 'Eerst vage contouren, dan steeds duidelijker en dan volkomen zichtbaar ...' Op dat moment schoot er een gigantische vlam uit zijn mond. Een vuurbal vulde de lucht boven het vuur. Alles werd een seconde verlicht om daarna weer in de duisternis te verdwijnen.

Rob was verblind, perplex. Hij had het opeens koud en wist niet zeker of Koert die laatste woorden in het Nederlands had gesproken.

'De draak!', riep Koert uit. Kreten klonken uit het publiek. Koert wachtte even en maande ze met gemak tot stilte. Het vuur siste en knapte, een paar vonken dwarrelden omhoog. In de verte gilde een vogel.

'Daar op het eiland wacht hij op je.' Hij deed weer een stap naar voren en boog voor zijn publiek. 'Alles tot nu toe was het voorprogramma. Welkom bij de hoofdact.' Gejoel vanuit de groep, handen klapten, steeds harder totdat iedereen stond te juichen. Koert gleed met een grijns de schaduw in.

Rob draaide zich langzaam om. Hij wist niet of hij het silhouet van het wrak nog net zag of dat zijn hersenen het invulden. Wat hij wel wist, was dat hij blij was met het applaus. Dat had hij tenminste aan zien komen.

Het viel niet te ontkennen: nooit eerder in zijn leven had hij zo veel controle, zo veel invloed op de uitkomst der dingen gehad. En dat terwijl de dood gretig over zijn schouder meekeek. Eén verkeerde beslissing, één fout en Magere Hein legde een lange vinger in zijn nek. Het vreemde was dat dit niet eens het meest noemenswaardig was. Nimmer, nooit niet zag zijn leven er zó precies uit als hij het van tevoren bedacht had.

Op één ding na.

Iets drukte de hele dag door kloppend als een ontstoken kies al het andere naar de achtergrond. Het zat in zijn bloed, liftte mee door zijn aderen, sijpelde onder uit zijn maag en drong door tot alle uithoeken van zijn lichaam. Het verkleurde zijn blik, vergiftigde zijn slaap en draaide, als een konijnenfokker de misbaksels, elke mogelijkheid om te ontspannen de nek om.

En hij had de zaakjes nog wel zo goed voor elkaar. Alle flessen water zaten vol. Het vullen wanneer het regende ging elke keer

efficiënter, want de regen bleek goed te voorspellen. Zijn kamp was zeer georganiseerd. Zijn spullen waren in volgorde van belangrijkheid gesorteerd en gesitueerd. De positie van vuurplaats was minutieus uitgedacht, factoren als wind, drainage, rook, de opslag van brandhout en de bereikbaarheid daarvan hadden allemaal meegewogen. Droog hout op voorraad en nog genoeg te vinden. De hangmat hing, na een paar aanpassingen, in de juiste hoek om verfrist te worden door eventuele windvlagen en toch beschut genoeg om niet meteen nat te worden bij een wolkbreuk. De grond eronder was vrij van scherpe takken en stenen, zodat hij makkelijk en veilig op blote voeten uit bed kon stappen, ook als dat plotseling midden in de nacht zou moeten. Doordat het visnet van klamboe goed werkte – al drie dagen had hij er vis uitgehaald – werd de voedselreserve bestaande uit in plastic verpakte noedelspoepen niet aangesproken. Ook de zonnetent was elke dag verbeterd. Het T-shirt en de blouse waarmee die eerst was bekleed, waren vervangen door bladeren en die weer door nog dikkere en grotere bladeren die aan het uiteinde een scherpe punt hadden waarmee ze aan elkaar gevlochten konden worden. De locatie was nu ook optimaal: de hele dag schaduw, het kleine beetje wind bood verkoeling en er was goed uitzicht over zee. De dingen die eventueel acuut nodig waren, zaten in toegewezen broekzakken. Eindelijk bewees de afritsbroek dienst. De machete kon aan zijn riem bevestigd worden, maar hing nu aan een tentstok binnen handbereik. Eén fles water, degene van het dikste plastic en met

de minste beschadigingen, ging overal mee naartoe. Als straks de zon voorbij de eerste bomen aan het uiteinde van het strand stond, kon hij het visnet controleren. Dan het vuur aansteken, de vis schoonmaken en roosteren boven het vuur, met die ene mooie puntstok.

Dit had hij allemaal gedaan, beter, sneller en daadkrachtiger dan hij ooit voor zich had gezien toen hij dit plan ruim vijftien jaar geleden bedacht. In zijn wildste dromen was hij niet zo'n goede overlever geweest. Tot zijn verbazing bleken al die jaren fantaseren niet voor niets. Hij had het zich onbewust ingeprent zoals een pianist in de trein achteloos zijn vingers in de lucht boven zijn been de juiste toetsen liet beroeren.

Toch was er geen trots, tevredenheid of op zijn minst enige voldoening. Geen enkele positieve beleving. Hij wist dat deze sensaties op zijn plaats zouden zijn, dat hij er zelfs recht op had. Tijd had hij immers genoeg om zich dat te bedenken. Veel te veel tijd.

Vanaf dat zijn schaduw scherpe randen kreeg en korter dan hijzelf werd, totdat de zon achter de bomen begon te verdwijnen en de schaduwen weer vager werden, lag hij als een hond, achtergelaten op de achterbank van een auto, onder zijn zonnetent te hijgen. Tijdens deze lange uren was de hitte alles bepalend. De ruimte tussen hem en de rest van de wereld werd dikker en doffer. Ademen kostte moeite, elke teug moest bewust genomen worden. Als frituurvet met omgedraaide eigenschappen nam de dichtheid

van de lucht toe naarmate de temperatuur steeg. Het werd troebel, moeilijk doorheen te kijken, drukte hem neer en kapselde hem in. Langzaam stolde hij mee. Het enige wat restte was wachten, buiten adem van het niets doen.

De eerste paar dagen had de spanning in zijn lichaam volkomen logisch geleken. Het had voor de hand gelegen om het te temmen met handelingen die de kans om te sterven kleiner maakten. Offers, zodat hij weer kon slapen en ontgiften. Maar wat hij ook uitvoerde, de spanning gierde door. Het enige moment dat het zich gedeisd hield en hij kon ademen, was wanneer Rob het eiland overstak om aan de andere kant te kijken hoe de zon onderging. Dan stond hij zichzelf iets toe wat geen nut had. Het strand aan die kant was korter en smaller, met in het midden een half verzonken dode boom in het zand. Kaal gebeten door het zout, krom als een skelet van een prehistorisch kolos. Hij klom op het karkas om leunend tegen een omhoogstekende tak naar de horizon te kijken.

Bijna elke avond doemden er in de verte wolken op, die op een afstand als planeten zo groot de lucht boven de zee vulden. De ondergaande zon kleurde ze als de melk in de thee. Thee in een wit glazen kopje waar zijn oma vroeger een scheutje melk in schonk. Hij weigerde te roeren, want in de dampende drank ontstond een universum waarin de melk in een eigen tijd door de lichtbruine thee rolde. Toen keek hij van bovenaf, hier op het strand zag hij vanaf de bodem van het kopje de wolken traag op hem afkomen.

Het zonlicht verdween en de duisternis zette in om ruimte te geven aan de eindeloze Melkweg en de sterren miljoenen kilometers daarachter. Rob bekeek zichzelf van een afstand: eerst op het strand. Dan op het eiland omgeven door de zee. Dan de eilandengroep, heel Indonesië, de aarde in het koude vacuüm van de ruimte, dan het zonnestelsel en ergens daar kleiner dan de kleinste cel zat hij op die boom met zijn arm om een zijtak. Hiervoor deed de spanning eerbiedig een stap terug. Inhalig wachtte het op het moment dat Rob zijn blik van het heeel afwendde, om hem meteen weer onder zijn verstikkende mantel te nemen.

In het echte leven in Nederland moesten er al sporen van het gif dat zijn aderen vervuilde zijn geweest. Hij dacht aan zijn kamer. Vanzelfsprekend was het niet gelukt om het spik en span achter te laten. Zou hij daar ooit nog liggen, op zijn bank? Of zou de huisbaas onder begeleiding van de politie zijn deur van het slot doen en de bruin leren Chesterfield te midden van een zee van blauwe enveloppen, melkpakken en pakjes shag aantreffen. *Nou meneer, hij had ook niet veel om voor thuis te komen als ik zo eerlijk mag zijn.*

Vlak nadat het donker werd, kwamen de kokosnootkrabben aan zijn kant van het eiland de zee uit om op zoek te gaan naar eten. Het moment tussen dat ze het water uit kropen en in de beschutting van de struiken verdwenen, was het geschiktst om ze aan een scherpe stok te rijgen. Zo was jagen onderdeel van zijn bestaan

geworden. Nog een toegewezen klus voor een periode in de dag. Weer een verplichting om zijn bestaan te verbeteren. En nog steeds nam de spanning niet af. Er moest toch iets zijn wat het terug zijn grot in zou drijven? Als het niet jagen was, wat dan? Landbouw misschien, stenen uit rotsen hakken en daar een landhuis van bouwen? Met airco, wifi en helemaal klimaat-neutraal. Hij zou het eiland hervalideren naar een resort met polsbandjes en een papagaaienshow bij het zwembad. Morgen zou hij daaraan beginnen, maar eerst nog een lange nacht in zijn hangmat, zich omwentelend in het vagevuur tussen slapen en waken.

De volgende dag leek het eiland hem van zich af te willen schroeien. Vijftig graden boven nul, het drinkwater leek stoom te worden voor het zijn maag bereikt had. In foetushouding wachtte hij tot het voorbij was.

Thuis was het makkelijker geweest de spanning te overstemmen met beloftes van vaste banen, hypotheken en pensioenen. Hier in dit uitgekledede, kaalgetrokken bestaan was er niets om zich achter te verschuilen en kon het woekeren en uitzaaien. De hitte kookte hem emotioneel droog. Al het vloeibare verdampte tot er op de bodem een residu overbleef: de essentie. Wanneer alles vervaagt, blijft er niets anders over dan de bron van alle angst. Wanneer de schellen zijn afgevallen en de schillen zijn gepeld, is er niets anders meer. Alleen het fundament waar al het andere op gebouwd is: Oerangst.

En met dat hij het herkende was het, als Repelsteeltje die zijn naam heeft gehoord, verdwenen. Alle ballast viel weg. Rob haalde adem, rekte zich uit en steeg op, lichter dan lucht. De sterren en de Melkweg waren vlakbij, hij raakte ze zo aan als hij wilde. Euforie stroomde van alle kanten toe en vulde zijn lichaam. De kleuren die daarvoor verfletsten door het felle zonlicht, werden helder en vol. De geur van het woud was kruidig en prikkelend. Het zand tussen zijn tenen knetterde van plezier. Hij sprong op, stak zijn armen in de lucht en schreeuwde de hete lucht uit zijn longen. Hiervoor was hij naar de andere kant van de wereld gekomen. Niets deed er meer toe want dit was de bevrijding, het moment waarop hij al die tijd had gewacht. Alles leek te kloppen. Eindelijk! Van dit eiland ontsnappen was opeens niet onmogelijk meer.

Vuur, hier hoorde een groot fik bij. Het was bijna donker en dan ging hij het grootste vuur van de wereld ontsteken. Al het hout ging erop, het maakte niet uit. Hij had zo weer nieuw gevonden, omdat hij alles zo goed voor elkaar had. Ja, nu kon hij wel tevreden en trots zijn. Het kostte hem geen enkele moeite om takken en stammen naar het strand te slepen. Voor hij het tot een brandstapel bouwde, hakte hij wat extra aanmaakhoutjes met zijn machete. Die trouwe vriend die hem nooit in de steek had gelaten. Hij gooide hem op, liet hem een salto maken en het handvat landde weer prachtig in zijn hand.

Met soepele slagen kloofde hij snippers van een droge stam. De machete schoot door en boorde zijn punt diep in de wreef van

Rob's voet. Donkerrood bloed spoot uit de snee omhoog. Dikke stralen liepen over zijn voet, druppels regenden op het zand. Verbijsterd keek hij toe. De seconden tikten weg. Hij trok de eerstehulpdoos open met haast en focus, scande de inhoud van de verschillende steriel verpakte zakjes op gaas, verband en plakband. Alles wat hij niet nodig had liet hij uit zijn handen vallen. Op de grond ontstond al snel een mix van bloed en steriele verpakkingen. Alsof het de vloer van een eerste hulp was waar ternauwernood iemands leven was gered. Door de paniek heen deed het zijn hart dat tekeerging, opspringen van plezier. Wat een scène, wat echt en wat was hij doelgericht bezig!

Hij moest iets om zijn voet knopen om de wond dicht te drukken. Er was wel verband, maar alleen korte stukjes. Die drukte hij zo lang maar op de wond. Met de andere hand vond hij een vierkante lap, een mitella, die hij over het verband om zijn voet wikkelde.

Nee hij moest dit goed doen, stop. Eerst de wond schoonmaken en dan verband, anders ging het zeker ontsteken. Donker bloed, bijna paars gulpte nog steeds uit de wond. Schoon water erover en voor het eerst deed het pijn. Verband erover, nog meer verband. Nee, nu was het verband nat van het water. Dit verband weg, op de grond. Nieuw verband, waar was het gebleven? In een rondje hinkend op één voet speurde hij de grond af. Er was nog één pakje: op de wond drukken, mitella er strak om heen binden en afplakken met tape, veel tape. Misschien te veel, zo kon het niet meer

ademen. Nou dat zouden we dan wel weer zien, eerst moest het bloeden stoppen. Het verband leek te werken.

Hij plofte neer op een boomstam en blies een keer goed uit. Allemachtig wat een blunder. Welk een arrogantie, hoe haalde hij het in zijn hoofd? Hij overzag het slagveld, heremietkrabbetje deden zich tegoed aan het bloed in het zand. Zijn bloed. Had hij daar nog genoeg van over? De huid op zijn arm leek lichter van kleur. Toen hij naar de fles water greep, stootte hij hem om. In een reflex om de fles overeind te houden, schoof hij languit op de grond. Wat een puinhoop. Met een halfvolle fles in zijn hand kroop hij naar zijn bed. Overeind komen ging nauwelijks. Dat hij in zijn hangmat viel was geluk, geen keuze.

Meteen doemde Koert op in zijn gedachten, natuurlijk. Een heel slecht teken dat hij nu aan hem moest denken. Die vuile, manipulerende machtswellusteling.

Nu mocht Koert, nee nu *moest* hij Rob komen halen. Tien dagen, tien dagen en zeven uren was hij al te laat. Waarschijnlijk hadden zijn volgelingen hem ook doorzien en hem zijn verdiende loon gegeven. Hij stelde zich Koert voor, naakt opgeknoopt aan zijn enkels, zijn armen slap naar beneden hangend, lijnen gestold bloed tot aan zijn vingertoppen, traag draaiend in de wind.

Zijn voet klopte misselijkmakend mee met het beuken van zijn hart. Het verband hield niet, het zoog zich vol en begon te lekken met ritmische druppels. Hij keek er naar zonder angst, eigenlijk zonder iets.

Over Joost

Joost Wentink (1975) groeide op in Zutphen. In 1999 is hij afgestudeerd aan de theateropleiding te Brussel. In Amsterdam heeft hij een paar jaar de Schrijversvakschool gevolgd. Daarna heeft hij in Indonesië daadwerkelijk zijn onbewoonde eiland gevonden.

Inhoud

1 Ontmoeting in de metro	<u>3</u>
2 Rob op de bank	<u>11</u>
3 Vriendschap en de kaasfabriek	<u>19</u>
4 De familie neemt contact op	<u>29</u>
5 Hij komt bij de familie	<u>33</u>
6 Een moment met Pollie apart	<u>50</u>
7 Koert komt hem redden	<u>61</u>
9 Rob krijgt een briefing	<u>70</u>
16 De vriendschap mag niet opbranden	<u>80</u>
24 De hitte, de geur, het ondergoed	<u>83</u>
40 Spierballierollie met Pollie	<u>88</u>
41 Rob wil een spirituele ervaring	<u>94</u>
63 Wakker worden in het bed van Koert	<u>105</u>
88 Angst, angst, angst	<u>116</u>
Over Joost	<u>125</u>
Uitgebreide synopsis voor de liefhebber	<u>127</u>

Uitgebreide synopsis voor de liefhebber

Hoofdstuk 1

Rob Kruis komt na vijftien jaar lethargie Frank Brands, de vader van zijn voormalig beste en enige vriend Koert, tegen in de metro. Beangstigend vanzelfsprekend liegt hij over hoe goed het met hem gaat en slaat vervolgens op de vlucht uit angst voor het verleden. Thuis gaat hij uitgeput van de zelfhaat op de bank liggen en denkt terug aan hoe Koert hem eigenhandig optilde uit de neerslachtige nieuwbouwwijk van zijn jeugd en de vrijstaande villa van zijn kunstzinnige ouders als een reddingsdeken om hem heen sloeg. Tegelijkertijd probeert hij zich absoluut niet zijn destructieve obsessie voor Pollie, de jongere zus van Koert, te herinneren.

De ontmoeting met Frank heeft iets in beweging gezet, niet veel later neemt de familie Brands contact op. Koert blijkt al een hele tijd vermist te zijn in Indonesië. Ze vragen hem Koert op te sporen en vervolgens mee terug te nemen. Koert was in zijn afscheidsbrief nogal duidelijk dat Rob de enige is die hem begrijpt.

Rob probeert het koel te spelen en doet alsof hij erover na moet denken. Toch wil hij niets liever. Dit is dat kantelpunt waarop hij al anderhalf decennium ligt te wachten. Tegen beter weten in heeft hij toch een moment met Pollie alleen. Pollie vertelt hem

dat haar ouders niet alleen bezorgd zijn om Koert, maar ook dat hij er met hun kapitaal vandoor is en ze daardoor failliet dreigen te gaan.

Vanzelfsprekend stemt hij in met dit avontuur en de voorbereidingen voor de reis beginnen. Hij droomt over hoe het zal zijn in Indonesië, fantaseert over Pollie en denkt terug aan hoe hij samen met Koert een cabaretduo oprichtte.

Hoofdstuk 2

Rob komt aan in Indonesië en wordt geconfronteerd met het feit dat hij ook aan de andere kant van de wereld diezelfde lethargische nietsnut is. Het is veel makkelijker om terug te denken aan hoe zijn vriendschap met Koert zich ontwikkelde en aan hoe hij verliefd werd op Pollie.

Hortend en stotend begint hij toch aan zijn missie. Onderweg komt hij verschillende figuren tegen die hem verder helpen, saboteren of aan het denken zetten. Zijn inspanningen werpen vruchten af, want al snel komt hij Koert op het spoor.

Ondertussen heeft hij herinneringen aan hoe hun cabaret flopte omdat ze liever lui waren dan moe. Zelf bleven ze beweren dat het kwam doordat het niet de noodzaak en de essentie bracht die ze eigenlijk zochten.

Ook Pollie blijft door zijn hoofd spoken. Hij denkt terug aan hoe ze ontdekte dat Rob in zijn geile zoektochten in haar kamer heeft

lopen neuzen en ze gebruikt dit feit om hem te bespelen. Zo ontstaat er tussen hem en Pollie een zeer geheime en onbesproken kinky seksrelatie. Zij neemt de complete regie over wanneer, wat en hoe. Het is volkomen duidelijk dat wanneer hij maar één woord wijdt aan wat er tussen hen gebeurt, de betovering verbroken is en het voor altijd voorbij zal zijn. Hij raakt zo in haar ban dat de vriendschap met Koert minder belangrijk lijkt.

In Indonesië komt hij steeds dichterbij Koert en hoort hij verhalen over een man die maanden op een onbewoond eiland heeft overleefd en nu ergens op een strand woont. Dat kan alleen maar Koert zijn, die het plan dat Rob vijftien jaar daarvoor bedacht ten uitvoer heeft gebracht. Het plan bestond uit honderd dagen op een onbewoond eiland overleven om zo de noodzaak te ervaren waar ze zo naar op zoek waren.

Rob komt een vrouw tegen die bij Koert op het strand is geweest en zij geeft hem de laatste aanwijzingen hoe Rob zijn vriend kan vinden.

Hoofdstuk 3

Een boottocht over een rivier door de jungle is de enige manier om bij het strand te komen waar Koert zijn kamp heeft opgeslagen. Het is een adembenemende tocht en aan het einde is Rob doodmoe, gedesoriënteerd en wordt hij alleen achtergelaten

in het oerwoud.

Hij denkt terug aan hoe zijn motivatie om met Koert naar een onbewoond eiland te gaan steeds minder wordt door zijn seksrelatie met Pollie, terwijl Koert juist steeds geestdriftiger begint te plannen omdat hij zeker weet dat het eiland het antwoord op alles is.

Tussen de eenrichtingseks door ontstaat er toch langzaam iets meer tussen Rob en Pollie. Rob staat zichzelf toe zich een leven met Pollie voor te stellen, waarin ze samen lang en gelukkig leven. Alles lijkt zijn kant op te kantelen, tot het in elkaar stort. Frank aan de telefoon: ze zijn erachter gekomen hoe hij Pollie al die tijd heeft gechanteerd voor seks. Hoe kon hij dat doen?! Terwijl de familie hem zo warm en met open armen heeft opgenomen?! Hij mag zich nooit meer laten zien en nooit meer iets van zich laten horen, anders volgt meteen aangifte bij de politie. Rob dondert in de donkere afgrond waarlangs hij al die tijd geschuifeld heeft.

Terug in het oerwoud heeft hij het strand gevonden. Hij krijgt een hallucinerende ontvangst. *Mission accomplished*. Hij heeft Koert gevonden.

Koert is echter geheel niet onder de indruk. Hij heeft niet stilgezeten en ondertussen een sekte om zich heen verzameld, waarbij hij zijn goeroeschap ontleent aan het feit dat hij heel lang op een onbewoond eiland heeft overleefd en nu alles weet van noodzaak en hoe je in het leven moet staan.

Eigenlijk, verklaart Koert, heeft hij dit leven voor hen samen gecreëerd. Koert de goeroe én Rob zijn rechterhand. Leven als een koning, altijd goed weer, en een onuitputtelijke bron van devote westerse punani. *I mean, what is not to like?!*

Rob voelt hier echter niets voor, hij wil niet meer liegen. Koert veinst een oude-jongens-krentenbrood-verzoeningsavond, voert Rob dronken en drogeert hem.

Hoofdstuk 4

Rob wordt wakker op een onbewoond eiland. Hij is daar achtergelaten door Koert. Naast hem liggen proviand en een briefje van Koert. *Succes, ik kom je over een paar weken weer ophalen.*

Na de eerste schok komt Rob tot zichzelf en begint te overleven, iets waar hij beter in is dan hij ooit had gedroomd. Hij lijkt zelfs de essentie te vinden, totdat hij zich verwondt en dagenlang koortsdromen heeft. Hierin ziet hij duidelijk dat Koert nooit op een onbewoond eiland heeft gezeten en dat zijn vriend hem destijds een mes in de rug heeft gestoken met Pollie. Hij herinnert zich in wat voor bochten hij zich heeft gewrongen om Pollie weer terug te krijgen.

Hoofdstuk 5

Wanneer de koorts wegtrekt en hij langzaam herstelt, neemt Rob zijn lot in eigen handen en maakt een plan om een vlot te bouwen en zo aan het eiland te ontsnappen. Voor het eerst in zijn leven pakt hij de controle en is hij volkomen seneng en zeker van zijn zaak.

Hij weet ook zeker dat Pollie op dat moment voor hem naar Indonesië aan het reizen is.

Hij heeft zijn vlot af en is bijna klaar om te vertrekken als Koert op een avond verschijnt om hem te redden. Rob wil niet gered worden. Hij heeft niemand nodig en zeker Koert niet. Er ontstaat een worsteling op de houten speedboot van Koert. De boot vaart langzaam weg van het eiland, vliegt in brand en Koert raakt buiten bewustzijn terwijl Rob overboord slaat.

Rob ziet de brandende boot met het lichaam van Koert aan boord naar de donkere horizon varen. Hij blijft alleen achter in de nachtelijke zee en weet niet meer waar het eiland is. Hij weet wel dat Pollie vlakbij is, terwijl hij langzaam de zwarte zee in zinkt en een tunnel van licht (van de maan of een zoeklicht) door het water ziet.

De Man is een eiland

Copyright © 2025 Joost Wentink

All rights reserved

Joost Wentink

juistjoost@gmail.com

06 1972 2303